

ELOFIZETÉS

HELYEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VEDEKÉR:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

RENDVÉTEL:
Aradban post. szá. egyenes 20 fill.
minden következéskor 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157

KLADÓHTVÁIAL

Aradi Nyomda Résvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, július 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- Az aradmegyei választók összeírása.
- Kereskedőktől követelik a legtöbb adót.
- Megkezdik munkájukat a választók összeíról.
- Két ország gyászolója a trónörökös-pár koporsójánál.
- Kivándorlásra csábítással vádolt tanító.
- Forrongás a szerbek ellen.
- Aradi ifju a nagy szerb propaganda hálójában.
- Életbe lépett az új katonai perrend.
- Megtörítés Szerbia ellen.

Népek szabadsága.

Arad, július 1.

A nagy rendőri, csendőri, katonai apparátus, amely félelmetesen, de sajnos nagyon megkésve villogtatja szuronyait, kétségtelenül megállapította a következőket:

A bombavető Belgrádból kapta a romboló eszközt.

Princip a gyilkos diák Belgrádból öt nappal ezelőtt ment Szerajevóba.

A bosnyák fővárost a szerb özszeesküvők valósággal elárasztották bombákkal és még abban a teremben is, ahol a tragikus véget ért trónörökös tiszteletére bankettet akart rendezni a hódolattal teljes, de kissé gondatlan polgári és katonai hatóság, — még ott is pokolgépet találtak utólag. Bombát rejtegetett az az asszony is, aki lidzsében leskelődött a főhercegi párra, akik hiszékenységükben, gyermekeken ábrándos képzeletükben kérvénynek, vagy virágcsoszellem átkuszott már a Dunán is s nemcsak Boszniában rombolt, hanem Magyarország szerb ifjuságának zsenge lelkét is mérges hálóval igyekezett átszőni. Az Aradi Közlöny épen mai számában leplezi le azt a belgrádi szövetséget, amelynek az a feladata, hogy a magyar középiskolákban tanuló szerb származású ifjakat a szünidőben kivigye Szerbiába és ott megismertesse őket a Karagyorgyék véres kezű intelligenciájával. Ez a szövetség, amely a „kulturegyesület“ nevet bitorolja, nem kiméli a pénzt, csak hogy minél több magyar-szerb ifjut sodorhasson Belgrádnak ámitásokkal telt forró, kábitó levegőjébe.

kornak hitték az életükre leskelődő bombát.

Ugyan ki merné komolyan állítani, hogy a pénztelen, dologtalan, műveletlen nyomdászsegéd, vagy a husz esztendő, martirszerében tetszelgő kicsapott diák saját elhatározásából, a maga anyagi erejéből jutott el a förtelmes világhírességet jelentő gaz cselekedetig? Vagy kivel akarják komolyan elhitetni a nagy szerb ábrándok hipokrita hősei, hogy Szerajevó utcáin, palotáiban, parkjaiban a nyári záportól nőttek ki gombamódra a gyilkos bombák? Pénz, sok pénz és szívós, nem lankadó cselészövés kell ehhez, amit a tudatlan nyomdászsegéd, vagy a műveletlen, de elszánt gimnazista önmagától meg nem valósíthat; az ilyen elvetemült támadás csak a királygyilkosok szennyes hazájában érlelődhetett meg, abban az országban, ahol az uralkodócsaládok kiirtása — rendszerre vált.

Minél mélyebben hatolunk e szomorú esemény és az ezzel összefüggő körülmények vizsgálatába, annál jobban megerősödik, megbizonyosodik az, amit az első szörnyűséges órákban csak sejtettünk: — a szerbiai felelős köröknek az orgyilkosságban való részessége. A féktelen, a csak balkáni mértékkel mérhető gyűlölet szítása a Habsburgok és országuk ellen, egyik programpontja a Nagy-Szerbiáért lihegők akciójának. Ez az izgató, ez a bujtogató, ez az alatto-

mos szellem átkuszott már a Dunán is s nemcsak Boszniában rombolt, hanem Magyarország szerb ifjuságának zsenge lelkét is mérges hálóval igyekezett átszőni. Az Aradi Közlöny épen mai számában leplezi le azt a belgrádi szövetséget, amelynek az a feladata, hogy a magyar középiskolákban tanuló szerb származású ifjakat a szünidőben kivigye Szerbiába és ott megismertesse őket a Karagyorgyék véres kezű intelligenciájával. Ez a szövetség, amely a „kulturegyesület“ nevet bitorolja, nem kiméli a pénzt, csak hogy minél több magyar-szerb ifjut sodorhasson Belgrádnak ámitásokkal telt forró, kábitó levegőjébe.

Es mit tesznek a monarchia irányító koponyái? Elhibázott politikájukkal vérpadra hurcolták a korona várományosát és ifju hitvesét; elhibázott politikájukkal, felületes szemlélődésükkel rossz ítélőképességükkel elhatalmasodni engedték azt az áramlatot, amely ime vérforraló cselekményekben explodált. Most már jöhet a statárium, most már nyomozhatják a Duna tulsó partján lapangó cinkosokat. Kéző már. Az erős kéz, amelynek politikája a megszállott tartományokban több mint két évtizedig rendet tartott, elkésve ismerte föl újból helyes hivatását. Most már hiába adnak ki félhivatalos szemrehányásokat a szerb kormány számára, amelyet Péter király kormánya cinikusan

Pásztorlevél a trónörökös pár tragédiájáról.

*

Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök ma az egyházmegye papságához költői lendületű, a trónörökös és neje halálát megindító és megható módon méltató pásztorlevelet intézett, amely tartalmánál és emelkedett stílusánál fogva osztatlan figyelmet érdemel. A pásztorlevelet teljes szövegében itt közöljük:

Tisztelendő Testvérek! A szörnyű mérénylet, mely Szent István koronájának örökösét Ferenc Ferdinánd főherceget és fenséges hitvesét Hohenberg Zsófia hercegnőt életüktől megfosztotta, világszerte megdöbbenést kelt, de a hűség és szeretet kapcsolatánál fogva, mellyel a hazának népe az uralkodóházhoz ragaszkodik, első sorban a magyar nemzet szívét érintette és belőle váltotta ki a fájdalom és részvét legmélyebb érzéseit. Míg mások emberi indulata háborodott föl, bennünk a családi érzés szenvedett sérelmet, s annyal nagyobb a mi fájdalomunk, amennyivel bensőségesebb a család tagjainak a főhöz és a családi reménység hordozójához való ragaszkodása. Kegyeletes érzelmünk száll nemzelünk atyjának tiszteletre méltó, glóriás alakja felé, akit a gondviselés nem kimélt meg ez újabb csapástól; valószínűleg azért, hogy a szenvedések láncolata még bensőségesebbé tegye e nemzet ragaszkodását uralkodójával, jószágos atyjával szemben. — Résztvünk ott időz a felséges

uralkodóház tagjainál, akik viharok és veszedelmek között vannak hivatta megmutatni, hogy a népek sorsának intézésére születtek. — De ott virraszt imádkozó lelkünk a fenséges áldozatok ravatalánál, akiket akkor ért el a gyilkos armány, mikor népeik javára virrasztottak s boldog jövőjük szálaít szőtték. — Ott térdel milliónyi nép a trónörökös koporsója körül, s az egész nemzet méltán gyászban áll, mivel akinek földi hamvait e koporsó rejti a legnagyobb gyászra részolgál.

Gyászolunk, mint emberek. Gyászoljuk azt a férfiut, kinek a trón nem volt elég magas, hogy az emberi élet szükségleteivel és érzelmeivel szemben közömbös tudjon lenni. Minél magasabbra emelte őt végzete, annál emberibb volt; de az emberi tulajdonságok közül nemes lélekkel távol tudta tartani magától azt, ami kicsinyes és gyarló s bele tudta élni magát mind abba, ami fölemel és megvigasztal. Érdeklődni tudott a nép szükségletei iránt, érzéssel birt a nemzet erkölcsi és anyagi érdekeivel szemben s ambíciója volt úgy hatni korára és kortársaira, hogy tisztult és boldog fejlődés föltételeit biztosítsa. S midőn életének nagy fordulata bekövetkezett, nem habozott lelke meggyőződését, szíve vonzalmát, ősi törvények követelte áldozatokkal szemben is érvényre juttatni s példát szolgáltatni arra nézve, hogy nemes és nagy emberi indulatok s érzelmei óriási áldozatokkal szemben is boldogságot biztosítanak. S családi boldogságát, melyet ily nagy áldozatokkal szerzett meg, oly példás élettél őrizte, hogy nemzedékeken keresztül ta-

nulságul fog szolgálni s okulásul népeknek, hogy tiszta erkölcsi felfogásban és életben van legnagyobbak és legkisebbnek egyaránt becsülete és boldogsága.

De gyászolunk az elhunyt trónörökös ravatala felett mint magyarok is. Mindnyájan, kik vele érintkeztünk s mindazok, akik őt közelről ismerték, bizonyoságot szolgáltathatnak, hogy a magyar nemzet szívéhez nőtt s annak jövője neki kedves és szent volt. Jó és nagy király akart lenni s ha a szerencsétlen végzet bele nem avatkozik, bizonyára nagy egyéniség vonult volna be vele a nemzet történetébe, mert az erős és hű férfi erős és hű király lett volna, ki nemzetéért élni és érte nagyot tenni nemcsak szeretett, hanem tudott is volna. Önmagát becsüli meg tehát a magyar, ha akkor, mikor koronája örökösének temetésére hívja a harang szava, leteszi a szerszámokat, de leteszi a testvérharc fegyverét is s egy szívvel-lélekkel nyújtja ki ég felé kezét s kér Istentől az elköltözött számára áldást és dicsőséget.

Azonban gyászolunk mint katolikusok is. Elhunyt trónörökösünk sohasem leplezgette, hanem ellenkezőleg mindég bátran és önértésen vallotta, hogy egyházának hű fia. Hűséggel ápolta e tekintetben azon nemes hagyományokat, melyeket a Habsburg-ház évszázadokon át őrzött s melyek az egyház zászlótartójává avatták. E nagy hagyományok az ő lelkében nem halványultak el, ellenkezőleg a XX-ik században oly trónörökös volt s oly uralkodó kívánt lenni, mint a mily hű katoli-

leráz magáról. Elkéztünk a szemrehányással s talán hatástalan a fenyegetésünk is. Csak egy tanulság leszűrésétől nem kéztünk el, amely azonban már nem adhat életet a kiontott szép életnek. A lesújtó esemény megtanítja a függetlenség, a testvériség eszméit hirdető ujkori apostolokat, hogy ezek a szent ideák — a szabadság, a jog — csak művelt népek lelkének lehetnek balzsamai. Bilinsky és a bosnyák politika gyöngé itéletü többi intézői, akik Szerbia szomszéd-ságában szabaddá tették Bosznia szláv-jait, félvszázaddal elsiették a dolgot. Tiszteletreméltó volt a szabadságot adó lelkesedésük, de ime kétnagy halott merev arca s a köröttük szomorkodók könnyel telt szeme azt hirdeti, hogy műveletlen népek nem érdemelnek szabadságot. Csak szurony-erdőt!

Gyászistentiszteletek az elhunyt trónörökös párért. Holnap délelött tizenegy órakor a minorita rendház templomában gyászistentisztelet lesz az elhunyt trónörökös párért, amelyen a misét *Monay Ferenc dr.* celebrálja. A misén jelen lesznek *Urbán Iván* báró vezetésével a megyei és városi hatóságok is. — Az aradi izr. hitközség *őfensége Ferenc Ferdinánd* trónörökös és neje elhunyt feletti részvétének kifejezésére szombaton délelött 10 és fél órakor a zsinagógában *gyászistentiszteletet* és vasárnap délelött 10 és háromnegyed órakor a fiúiskola disztermében *rendkívüli közgyűlést* tart. Az előljárásság.

Udvari gyász a trónörökösért. A hivatalos lap mai száma közli: *Néhai Ferenc Ferdinánd* ausztria estei főherceg 5 császári és királyi fenségeért az udvari gyász legfelső rendeletre július 3-ától, péntektől kezdődőleg hat héten át és pedig az első négy héten, azaz július 3-tól 30-ig bezárólag a mély, a további két héten, azaz július 31-től augusztus 13-ig bezárólag a kisebb gyász viselendő.

kus lélekkel uralkodott a középkorban az első Habsburg uralkodó s utána a nagy katolikus császárok és királyok dicső sora. Vallásos meggyőződésében nem engedte magát terrorizálni egy hamis korszellem cinizmusa által, hanem szüntelen buzdítást merítve az Ur oltárától az Ő szentségeiben, büszke reménysége volt, hogy majdan a jogara alá kerülő népet az Urhoz megint közelebb hozza s benne szerrez számukra boldogulást és áldást. Hogyne ömlene Sion jegyesének szeméből a köny a nagy férfunak koporsójára, melybe annyi remény van zárva? Hogyne borulnának le a hívők milliói, kérni az egyház hű fia számára Istentől jutalmat s számunkra, akik itt maradunk, Isten földi és égi országáért tovább küzdeni, oltalmat, hogy az elköltözött nagy tervét megvalósíthassuk.

A közös emberi érzelem, a hazafias bu s egyházas szellem virrasszon az elköltözött trónörökös és fenséges hitvesének sirja felett, azok őrizték emlékét s eszközöljék ki az örökkévalóságban megérdemelt jutalmát. Amen.

Egyházmegyém tisztelendő papságát felhívom, alkalmas módon szólítsa fel a hiveket, hogy nagy halottunk lelke udveért buzgón imádkozzanak. A katolikus egyházi s iskolai középületekre gyászlobogók tüzendők ki. A temetés napjáig az esti harangozó előtt minden templomban félórán keresztül szóljanak a harangok s hirdessék a nemzet gyászát. Július 4-én — a temetés napján — pedig amikor koronázó templomban országos gyászistentisztelet tartatik, a székesegyházban s minden plébániatemplomban ünnepi rakviem mondasék, melyre a hatóságok s a hivek meghívandók.

Az aradmegyei választók összeírása.

(A központi választmány ülése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 1.

Aradmegye központi választmánya ma délelött tartott ülésében alakította meg az egyes szavazókörökben működő összszíró küldöttségeket. A küldöttségek megállapítását *Darányi János* tb. főbíró terjesztette elő és javaslatát *Pop Cs. István* felszólalása után elfogadták. A küldöttségeket a következőkben állapították meg.

I. Borosjenői választókerület.

1. Bokszei szavazókör. Küldöttségi elnök: *Karton Aladár* (Borosjenő). Rendes tag (elnök-helyettes): *Nagy Antal* (Sikula). Póttag: *Rácz Kelemen* (Bokszeg). 2. Borosjenői szavazókör. Küldöttségi elnök: *Molitorisz Ákos* (Borosjenő). Rendes tag (elnök-helyettes): *Magyary Mihály* (Apatelek). Póttag: *Kassay Károly* (Csigerszöllős). 3. Csermői szavazókör. Küldöttségi elnök: *Haberfálner Béla* (Alsóbarakony). Rendes tag (elnök helyettes): *Horváth Iván* (Apáti). Póttag: *Faltai Andor* (Apáti). 4. Feltői szavazókör: Küldöttségi elnök: *Kuntz János* (Feltő). Rendes tag (elnök-helyettes): *Muzsai Kálmán* (Feltő). Póttag: *Marzold Lajos* (Selénd). 5. Tornovai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Kunráth József* (Tornova). Rendes tag (elnök-helyettes): *ifju Lázár Gyula* (Tornova). Póttag: *Marinkovits Mihály* (Almás-egres).

II. Borossebesi választókerület.

1. Borossebesi szavazókör. Küldöttségi elnök: *Fogassy Gyula* (Borossebes). Rendes tag (elnök-helyettes): *Herbst Jenő* (Borossebes). Póttag: *Boros Rzsó dr.* (Borossebes). 2. Halmagyicsuci szavazókör. Küldöttségi elnök: *Jeszenszky Elek dr.* (Nagyhalmagy). Rendes tag (elnök helyettes): *Gasser Mihály* (Pelasfalva). Póttag: *Jonescu György* (Halmagyicsucs). Honcztői szavazókör. Küldöttségi elnök: *Óry Sándor* (Honcztő). Rendes tag (elnök helyettes): *Páros Kálmán* (Honcztő). Póttag: *Török Zoltán* (Jószáshely). 4. Korösbökényi szavazókör. Küldöttségi elnök: *Danes Jakab dr.* (Körösbökény). Rendes tag (elnök helyettes): *Kiurazky Iván* (Körösbökény). Póttag: *Tamó Zsigmond* (Háromalmás). 5. Nagyhalmagyai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Román István dr.* (Nagyhalmagy). Rendes tag (elnök helyettes): *Szerény Sándor* (Nagyhalmagy). Póttag: *Rob György* (Kishalmagy).

III. Eleki választókerület.

1. Eleki szavazókör. Küldöttségi elnök: *Braun Ferenc* (Elek). Rendes tag (elnök helyettes): *Ziebauer Adám* (Elek). Póttag: *Hammer György* (Elek). 2. Medgyesegyházai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Zsilinszky Endre* (Medgyesegyháza). Rendes tag (elnök helyettes): *Lepényi István dr.* (Medgyesegyháza). Póttag: *Manheim Zsigmond dr.* (Medgyesegyháza). 3. Ottlakai szavazókör: Küldöttségi elnök: *Szatmáry Iván* (Elek). Rendes tag (elnök helyettes): *Turik György* (Ottlaka). Póttag: *Zsiedek Dezső* (Szentmárton).

IV. Kisjenői választókerület.

1. Felsősimándi szavazókör. Küldöttségi elnök: *Csiky Lukács* (Alsósimánd). Rendes tag (elnök helyettes): *Michon Mátyás* (Alsósimánd). Póttag: *Buday Zsigmond* (Nadab). 2. Kisjenői szavazókör. Küldöttségi elnök: *LeNGyel József* (Kisjenő). Rendes tag (elnök helyettes): *Madarász Géza* (Bököny u. p. Kisjenő). Póttag: *Fogarassy Bálint* (Ágya). 3. Nagyzerendi szavazókör. Küldöttségi elnök: *Riffer Dezső* (Vadász, Józsimajor). Rendes tag (elnök helyettes): *Kulcsár Peter dr.* (Nagyzerend). Póttag: *Gyenge János* (Nagyzerend). 4. Simonyifalvai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Amachlinger Ferenc* (Simonyifalva). Rendes tag (elnök helyettes): *Szalay Ferenc* (Simonyifalva). Póttag: *Gáspár Frigyes* (Simonyifalva). 5. Szapáryligeti szavazókör. Küldöttségi elnök: *Cicby Agost dr.* (Szapáryliget). Rendes tag (elnök helyettes): *Bossányi Kálmán* (Horgostó u. p. Kisjenő). Póttag: *Szöllősy Béla* (Kerülő).

6. Székudvari szavazókör. Küldöttségi elnök: *Kozics Gyula* (Székudvar). Rendes tag (elnök helyettes): *Oláh Mihály* (Székudvar). Póttag: *Sipos Ferenc* (Székudvar). 7. Vadászi szavazókör. Küldöttségi elnök: *Hoves Pál dr.* (Vadász). Rendes tag (elnök helyettes): *Balog József* (Vadász). Póttag: *Igyártó Sándor* (Bélzerend, u. p. Vadász). 8. Zarándi szavazókör. Küldöttségi elnök: *Tallmann Sándor dr.* (Kisjenő). Rendes tag (elnök helyettes): *Tabajdy Dániel* (Pusztadohányos, u. p. Kisjenő). Póttag: *Bika Romulus* (Köröscsente).

V. Magyarpécskai választókerület.

1. Magyarpécskai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Luszt Ferenc dr.* (Magyarpécska). Rendes tag (elnök helyettes): *Éliás Simon* (Magyarpécska). Póttag: *Wallner György* (Magyarpécska). 2. Opécskai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Mayerhoffer Lajos* (Nagyiratos-puszt). Rendes tag (elnök helyettes): *Schill János* (Opécska). Póttag: *Vrbuy Gyula* (Opécska). 3. Óthalomi szavazókör. Küldöttségi elnök: *Vaja Antal* (Óthalom). Rendes tag (elnök helyettes): *Krausz Elemer* (Óthalom). Póttag: *Wittenberger János* (Óthalom). 4. Szemlaki szavazókör. Küldöttségi elnök: *Friedmann Gyula* (Szemlak). Rendes tag (elnök helyettes): *Frankó Aurél* (Szemlak). Póttag: *Hampel András* (Németpereg).

VI. Máriaradnai választókerület.

1. Gyoroki szavazókör. Küldöttségi elnök: *Konez Benő* (Gyorok). Rendes tag (elnök helyettes): *Roszman János* (Gyorok). Póttag: *Székely Árpád* (Gyorok). 2. Marosborsai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Seidner Sándor* (Marosborsa). Rendes tag (elnök helyettes): *Rónay Imre* (Marosborsa). Póttag: *Jávorszky Zoltán* (Marosborsa). 3. Máriaradnai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Mairovitz Adolf dr.* (Máriaradna). Rendes tag (elnök helyettes): *Külner Béla dr.* (Máriaradna). Póttag: *Suou Valér dr.* (Máriaradna). 4. Soborsini szavazókör. Küldöttségi elnök: *Schramm Bóbert* (Soborsin). Rendes tag (elnök helyettes): *Seidner Dezső* (Soborsin). Póttag: *Róth Mór* (Soborsin). 5. Tótváradai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Kulász Lipót* (Soborsin). Rendes tag (elnök helyettes): *Tompa Ferenc* (Tótvárad). Póttag: *Pauk Béla* (Szarvaság, u. p. Tótvárad).

VII. Világosi választókerület.

1. Fakerti szavazókör. Küldöttségi elnök: *Vozáb Kálmán* (Puszt, Ótvenes). Rendes tag (elnök helyettes): *Sebestyén Minály* (Zamándujfalu). Póttag: *Hoffmann Mihály* (Ujanád). 2. Galsai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Hanyi Gyula* (Pankota). Rendes tag (elnök helyettes): *Hermann Gyula* (Galsa). Póttag: *Molnár László* (Galsa). 3. Kürtői szavazókör. Küldöttségi elnök: *Cselkó Árpád* (Mácsa). Rendes tag (elnök helyettes): *Nika János* (Kürtős). Póttag: *Nagy Béla* (Kürtős). 4. Ószentannai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Rauchbauer Nándor* (Ujszentanna). Rendes tag (elnök helyettes): *Princzinger Mihály* (Ószentanna). Póttag: *Ardeleán Elek* (Erdőskerék). 5. Pankotai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Hanyi Gyula* (Pankota). Rendes tag (elnök helyettes): *Nagy Sándor* (Pankota). Póttag: *Palkó Lázár* (Pankota). 6. Ujszentannai szavazókör. Küldöttségi elnök: *Adelmann Károly* (Ujszentanna). Rendes tag (elnök helyettes): *Szabó Béla* (Ujszentanna). Póttag: *Ujlaki István* (Ujszentanna). 7. Küldöttségi elnök: *Body József* (Világos). Rendes tag (elnök helyettes): *Molnár Jakab* (Világos). Póttag: *Petemelly Árpád* (Világos). Rendes tag ezenfelül minden körben az illetékes jegyző és helyettese.

A nyári idény alkalmával.

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy lakcímüket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költözködés esetén a portókülömbözöt szíves megtérítését kérjük.

Kereskedőktől követelik a legtöbb adót.

(A kivető-bizottság ülése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 1.

Az adó-kivető bizottság előtt ma a fűszerkereskedők és gyógyszerészek napja volt. A fűszerkereskedők között Adler Andor és a bizottság egyik tagja Eles Ármán adójáról is szó volt. Adler Andor gazdaságpolitikai beszédet mondott, amelyet a végén a jelenlevők meg is éljeneztek. Azzal kezdte mondanivalóját, hogy őrá egyedül több adót akarnak kivetni, mint 12 ügyvédre, vagy más 120 polgártársára együtt. Azután a szomorú gazdasági helyzettel foglalkozott. Beszédének nemcsak a hallgatóság, de az adó-kivető-bizottságnál is meg volt a hatása, mert a javaslati 1700 koronával szemben 1200 ban állapították meg az adóját. Eles Ármán, mint bizottsági tag jépeledával akart előjárni és tavalyi 800 koronája helyett hajlandónak mutatkozott 1000 koronát fizetni, de a javaslati 1500 koronát erősen sokalta és a bizottság is elfogadta álláspontját és adóját 1000 koronában állapította meg. Dobiasch Józsefnek is leengedtek bizottsági kollégái 100 koronát. Amikor Vojtek Kálmánra került a sor, így kezdte mondanivalóját:

— Tisztelt adófelcsozlamlási bizottság!

— No, no, jegyezze meg Máték dr. egyelőre még csak az adó-kivető-bizottságnál vagyunk.

Egyébként itt közöljük az érdekesebb adómegállapításokat feltüntetve a javaslati összeget is: Bernáth Jenő 85—75, Berger Gyula 100—85, Wajdits György 105—100, Kárpáti János 153—153, Hebe Vilmos 160—140, Szokoly Sándor 180—180, Ring Lajos 220—220, Vojtek Kálmán 245—250, Földes Kelemen 440—400, Hajós Árpád 490—450, Rozsnyay József 500—400, Mareseh Gyula 258—158, Dobiaschi József 600—500, Fülöp Lajos 215—168, Dürr Kocsárd 243—120, Färber Lajos 508—300, Ehrenfeld Ignác 272—250, Kovács Soma és társa 530—280.

SPORT.

+ TAC.—ATE. Vasárnap délután az ATE. Óvár-téri pályáján érdekes mérkőzés fog lefolyni. A TAC. jön át Aradra, hogy mintegy folytatásul a legutóbbi eldöntetlen mérkőzésének, ezzel a mérkőzéssel döntse el, melyik csapat a második hely ebben az alkerületben. A megismételt mérkőzés elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség, ami érthető is, mert nemcsak a második hely kérdése dől el ezzel a mérkőzéssel, hanem az a régen vitás kérdés, mely csapat a jobbik, a TAC. vagy az ATE? A legutóbbi mérkőzés, amely 3 : 3 eredménnyel végződött, bajnokinak indult, de minthogy mindkét csapat még nem igazolt játékosokkal erősítette meg csapatát, úgy állapodtak meg, hogy a vesztes fél lemondja a mérkőzést ellenfele javára. Most azonban csak igazolt játékosok fognak szerepelni, ami csak emeli a mérkőzés érdekességét.

+ Temesvári Football Klub—AMTE. Ismét érdekes mérkőzés színhelye lesz vasárnap délután az AAK Török Gábor-utcai sporttelepe. Az eddig nagyon szépen szereplő Temesvári Football Klub lesz vendége az Aradi Munkás Testvér

Egyesület kitűnő formában levő legénységének. A két egyesület legutóbbi találkozása alkalmával Arad győzött 2 : 1 arányban, de főleg azért, mert a TFC nem tudta teljes legénységét áthozni.

Megkezdik munkájukat a választók összeírói.

(Július 10-től augusztus 1-ig tart az összeírás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 1.

Az aradi választók névjegyzékének összeállítására választott küldöttségek július tizedikén kezdik meg munkájukat. A küldöttségek az Aradi Közlöny mai számában megjelölt helyiségekben működnek és az egyes küldöttségek elnökei ma egybehangzóan a következő tartalmu polgármesteri hirdetményt küldték szét a szükséges tudnivalókról:

Az összeírás hétköznapokon délelőtt 9-től 1 óráig és délután 4-től 7 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 8-tól 12 ig tart. Az érdekeltek választói joguk igazolása és a választó névjegyzék tervezetbe való felvétele végett ekirataik: (születési bizonyítvány, múlt évi adókönyvecske, munkakönyv, az alkalmaztatás idejét feltüntető igazolvány, az iparos tanonci tanviszony befejeztével az iparhatóságtól kapott bizonyítvány, iskolai bizonyítvány és az irni olvasni tudás igazolásáról szóló bizonyítvány stb.) bemutatása mellett július hó 10-től augusztus hó 1-ig terjedő napokon a fentebb jelzett időben azon összeíró küldöttség előtt jelentkezzenek. Miután pedig minden munkaadó, aki 1915. évi március hó 31-ig a 30 ik életévét betöltő legalább tíz férfi alkalmazottat rendszeresen foglalkoztat, köteles ezekről a belügyminiszter ur 108.200—I a.—1914. számú körrendeletével megállapított és városi főjegyzői hivatalban kapható jegyzéket az összeíró küldöttség rendelkezésére bocsátani és az illető alkalmazottak munkakönyvét (igazolványát eselékonyvét stb.) személyesen, vagy megbízottja útján az összeíró küldöttségnek betekintés végett bemutatni. Felhívom az érdekelte munkaadókat, miszerint a most említett alkalmazottak jegyzékét és azoknak munkakönyveit július hó 20-án az alant jegyzett összeíró küldöttségnek rendelkezésére bocsássák, mert ellenesetben 10-től 100 koronáig terjedhető bírsággal sújthatók.

Az egyes választókörök beosztása a következő: A Hasszinger-utcai városi leányiskolában írják össze az Apponyi-utnak 9—16-ig terjedő házai, Asztalos Sándor utca, Atzél Péter-utca, Árpád-tér, Beresényi Miklós-utca 1—21. és 2—22. számú házak: Bocskay-tér, Boczkó-utca, Chorin Aron utca, Csernovits Péter-utca, Damjanits-utca, Darányi-utca, Eötvös utca, Erzsébet-körút 1—7. és 2—14. terjedő házak: Ferenc József városrész, Forray utca, Hajó-utca 1—25. terjedő házak, Hal-tér, Hasszinger utca, Határ-utcának észak felé eső részén levő és a belvároshoz tartozó 1—11. számig terjedő házak, Háromveréb utca, Hunyady utca, Kinizsi (v. Tököl), Koszoru (b. város), Óvár-utca, Rákóczy-utca, Simonyi utca, Szabadság-tér, Szarvas-utca, Szent Pál-utca, Szent Péter-tér, Tökölly Imre-utcának a Határ-utcától a Háltérig terjedő és a belvároshoz tartozó részén lévő 1—10. számig terjedő házak, Vár-utca terület, Vörösmarthy-utca, Zoltán- és Zrinyi-utcai választókat.

A tűzoltó iaktanyában: Aulich Lajos-utca, Attila-tér, Batthyány-utca 1-től 4. számú házak, Bem-utca, Csiky Gergely-utca 1—10a és 15—25. számú házak, Deák Ferenc utca 11—29. számú házak, Fábian Gábor-utca 1—5 és 9—12. számú házak, Flórián-utca, Heim Domonkos-utca, Kápolna-utca, gróf Károlyi-utca, Kelemen-tér 6—7. számú házak, Knézich-utca, Közép-utca 6b számtól 26 számig terjedő házak, Lahner György-utca, Lázár Vilmos-utca, Lipót-utca, Lovarda-utca, Lujza-utca, Mikes Kelemen-utca 2—58 számú házak, Pöltenberg-utca, Révay-utca, Sina-utca, Szent Antal-utca, Szent István-utca, Teleky-utca, Tökölly-tér, Varjassy Lajos-utcának a Mikes Kelemen-utcától a Károlyi-utcaig terjedő rész keleti oldalán lévő

73. számtól 131. számú házak, egyéb és ismeretlen választókat írják össze.

A Kazinczy-utcai polgári fiúiskolában írják össze a következő utcák választóit: Andrassy-tér, Apponyi-körút 1—8. számú házak, Batthyány-utca 5—39 számú házak, Csiky Gergely-utcának a gróf Károlyi utca torkolatától a Magyar-utcaig 11—14. számú házak, Deák Ferenc-utca 1—10. és 30—42. számú házak, Erzsébet királyné körút az Eötvös utca sarkától a pénzügyigazgatósági épület sarkáig terjedő részen levő 7—17. és 16—26. számú házak, Fábian Gábor utca 5a—6. számú házak, Jókai-tér, Kazinczy-utca, Kossuth-utca a Vécsey-utca sarkától a Batthyány-utcaig terjedő részen 1—10. és 60—69 számú házak, Kölcsey-utca, Könyök-utca, Magyar utca, Perényi-utca, Petőfi-utca, Salac-utca, Sárossy-utca, Schweidel-utca, Tabajdy-utca, Varjassy Lajos-utcának a Károlyi-utca és a Vécsey-utca közötti részen levő 39—71. számú házak, Weitzer János-utca.

A Ferenc-téri polgári fiúiskolában írják össze az alábbi utcák választóit: Arany János-utca, Béla-tér 1—3 számú házak, Boros Béni tér, Desseffy-utca, Dobó-utca, Erzsébet-körutnak a városház déli oldalától az Arany János-utcaig terjedő 19—60. számú házak, Fa-utca, Ferdinánd-utca, Ferenc-tér, József főherceg-ut, Karolina-utca, Kiss-utca, Kiss Ernő-utca, Kossuth-utcának a Vécsey-Varjassy József-utcaig terjedő részén levő 11—59. számú házak, Luther-tér, Maros-utca, Munkácsy-utca, Nádor-utca, Nagy Sándor-utca, Orczy-utca 1—12. számú házak és a városligetnek a tó felé eső fele, Széchenyi-utca 22., Szent László-utca, Gróf Tisza ut 2—10. sz. házak, Török Ignác-utca, Varjassy József-utca 1—17. számú házak, Varjassy Lajos utca 1—37. számú házak, Városház-tér, Vécsey-utca, Verbóczy-utca, Wessélyi-utca.

A Csutora-utcai állami iskolában kerülnék összeírásra a választók a következő utcákból: Alsó marospart sor, Akác-utca, Angyal utca, Aranykéz-utca, Árok-utca, Beresényi M.-utca 33—41 és 24—54 sz. házak, Botond-utca, Csálán-utca, Csatorna-utca, Cserép-utca, Csutora-utca, Demeter utca, Fácán utca, Félkerék-utca, Fűrj-utca, Görbe-utca, Gyár-utca, György-utca, Hajó-utca 10—40 számú házak, Határ-utcának a Sarkadhoz tartozó déli oldala 1—22 sz. házakkal, Illés-utca, Ilona-utca, Kálmán utca, Kapa-utca, Kelemen tér 1-től 5. számú házak, Kis molnár utca, Kosár-utca, Közép-utca, Lajos-utca, Legelő-sor 1—10 sz. házak, Madách-utca, Margit utca, Maros-táj, Mély-utca, Mihály-utca, Mikes Kelemen-utca 1—65 sz. házak, Miklós-utca, Part-utca, Péter-utca, Süveg-tér, Szekeres-utca, Trombita-utca, Tökölly Imre-utca, Töltés-utca, Uj utca, Urbán Iván-utca, Vadász-kürt utca, Varjassy Lajos-utca 128—230 ig és 133—181 sz. házak, Vendel-utca, Vilmos-utca, Virág-utca, Völgy-utca.

Az Illés-utcai községi fiúiskolában írják össze ezeknek az utcáknak a választóit: Andrányi-utca, Borona-utca, Csutora-utca, Demeter-utca, Deszö-utca, Edelspacher-utca, György-utca, Holt-marosor, Illés-utca, Kasza-utca, Legelősor 11—40. sz. házak., Mihály-utca, Miklós utca, Orczy-utca 14—27. sz. házak és a városligetnek a vásártér felé eső fele, Sarló-utca, Török Gábor-utca, Vágóhid utca, Varjassy József utca 2—36. sz. házak, Varjassy Lajos-utca 2 - 126. sz. házak.

A Gizella-utcai állami fiúiskolában írják össze a választókat ezekből az utcákból: Bajza-utca, Baross Gábor-utca, Béla tér 2. sz. ház, Bethlen-utca, Csokonay-utca, Dohány utca, Dugonits-utca, Erzsébet kir. körutnak az Arany J. utcától a Tél-utcaig terjedő része 61—63. sz. házak, Erdélyi ut, Fábian László-utca, Farkas-utca, Gaál L.-utca, Gizella-utca, Kalász-utca, Lehel-utca, Lenin-gen-utca, Lenkey-utca, Lovász-utca északi oldalán levő 1—6. sz. házak, Nikolay-utca, Nagyvárdi-ut 2—12. sz. házak, Ormay Norbert-utca, Part utca, Pécskai-ut, Simándi-ut, Szél utca, Szöllő-utca, Tél-utca, Gróf Tisza István ut 1—75 és 12—80. sz. házak, Vas utca, Zimándi-ut, Zsidótemető-utca, Zsófia-utca.

Végül a gáji elemi iskolában ezeket az utcákat írják össze: Poltura. Libásdülő, Pécskai-ut, Szoros-u., Ségá. Csaba-u., Csorda-u., Czuczor-utca, Dembinszky-utca, Eke utca, Iskola-utca, Koszoru-utca, Martinovich-utca, Órbáz, Pécskai-ut, Rézsa-utca, Sörház utca, Szilágyi-utca, Tehén-utca, Toldi utca, Trefort-utca, Vásártér, Vasgereben utca, Gáj. Csorda utca, Gizella-tér, Juhász utca, Kovács-utca, Kurta-utca, Kut-utca, Legelősor, Libásdülő, Magyar-utca, Névtelen-utca, Nyul-utca, Oláh-utca, Orovil-utca, Pécskai országút, Rét utca, Sa-

rok-utca, Szent János-tér, Szerb-utca, Temető-utca, Templom-utca, Uj-utca. *Külhatár.* Birkás-dűlő, Bitó-dűlő, Gábor-dűlő, Gulya-dűlő, Homokos-dűlő, Kürtösi-ut, Libás-dűlő, Markó-dűlő, Ménesvölgy-dűlő, Nagylegő, Nyomásköz, Pesti-dűlő, Prohászka-dűlő, Püspök-föld, Rózer-dűlő, Szeretyház-dűlő, Zimándi-dűlő, egyéb és ismeretlen.

Két ország gyászol a trónörökös-pár koporsójánál.

(A temetési szertartás részletei. — Trieszt-től—Artstätténig.)

Távirati tudósítás.

Bécs, július 1.

A trieszti gyászünnepek programját tegnap délután a helytartóságnál tartott értekezleten a következőképp állapították meg:

Mint hogy drótnélküli távirati jelentés szerint a Viribus Unitis és a kísérő flotta az éjszaka folyamán három és négy óra között érkezik a trieszti kikötőbe, csütörtökön reggel fényolokor Carlin trieszti püspök a hatóságok fejével a Viribus Unitisra megy, a parton pedig megjelenik a temetkezési vállalat hat koszorús kocsija és ezekre rakják a hadihajón levő koszorukat. A koporsók partraszállítása közben a hadihajók és a parti útegek ágyúvéseikkel adják meg a végső tisztességet a trónörökös párnak.

Partraszállítás Triesztben.

A koporsókat hét óra 45 perckor a partra érkezve két katafalkra helyezik, amelyek a nagytéren levő park előtt vannak elhelyezve. Itt fogja beszentelni Carlin püspök az egész trieszti papság segédletével a koporsókat. A katafalk körül fog elhelyezkedni a helytartó a főbb tisztviselőkkel, a polgármester a községtanács tagjaival, a kereskedelmi kamara, a többi testületek, valamint az egész katonatiszti kar.

Félkilenckor megindult a temetési menet. Három gyalogos század nyitja meg, amely a déli vasuti pályaudvart fogja megszállni. A tulajdonképeni menetet egy lovasrendőrcsapat vezeti, amely után két gyalogos század menetet. Azután jönnek a koszorús kocsik, a keresztvivő, majd a papság, amelyet Carlin püspök követ, azután a két halottaskocsi. A koporsókra csak a családtagok koszorúit helyezik. A gyászokosik után jön a helytartó, a polgármester, a tisztikar, a hivatalnokság fejei, az autonóm hatóságok képviselői, majd a községtanács, a kereskedelmi kamara és a többi testületek tagjai. A menetet két század gyalogság zárja be.

A nagy téren a városi rendőrség és a tűzoltóság diszruhában tiszteleg. Az utvonaltól többi részén csendőrség és rendőrség áll sorfalat és tiszteleg a menetnek. Abban a vasuti kocsiban, amelybe a koporsókat teszik, egy tengernagy, hogy ki, az még nincs megállapítva és nyolc tengerésziszt fogja ellátni utközben a diszőrséget.

Rendkívül széleskörű óvintézkedéseket tettek a rend fentartása és incidensek elkerülése céljából.

„Spanyol szertartás szerint.”

A megváltoztatott rendelkezések szerint Ferenc Ferdinánd főherceg és Hohenberg Zsófia hercegasszony koporsóival a trieszti különvonat csütörtökön este tíz órakor érkezik a déli vasuti pályaudvarra, ahol fogadásukra Montenuovo herceg, első főudvarmester, a szolgálattelvő kamarás, valamint a szolgálattételre kirendelt udvari személyzet jelenik meg.

Altisztek, komornyikok és udvari lakájok kihozzák a koporsókat a vasuti kocsiból és egy külön helyiségbe viszik, ahol az előzetes be-

szentelés történik. Az udvari papság a beszentelés után a koporsókat hatlovas gyászokosira teszi, mire a gyászmenet régi spanyol szertartással elindul a külső Burgkapu felé.

A főherceg főudvarmestere átadja a koporsók kulcsait Montenuovo hercegnek, aki viszont az udvari szertartási igazgatónak adja azokat. Az első beszentelést az udvari papság végzi, a koporsók fogadására megjelent személyiségek jelenlétében. Ezután a koporsókat hatlovas gyászokosiba teszik, amelyek a Prince Eugen Strassen, a Schwarzenberg-téren és a Ringen át beszállítják a Hofburgba. Seidl dr. prelátus, a Hofburg plébánosa szenteli be egyházi segédlettel a Hofburg plébánia-templomában másodszer a koporsókat, amelyeket azután elhelyeznek a készenálló ravatalokra, mire a templomot bezárják.

A tegnapi nap folyamán, már megkezdtek a Hofburg plébánia templomában a ravatal felállítását és a templom falainak bevonását. Pénteken délelőtt nyolc órától tizenkettőig egyfolytában csendes misék lesznek és ugyanezen időben beboosítják a nagyközönséget a ravatal megtekintésére.

Az ünnepélyes beszentelés délután négy órakor lesz. Este hét órakor tartják meg a vigiliákat. Későbbi esti órákban kiviszik a koporsókat a nyugati pályaudvarra és vasuton szállítják Arstätténbe, ahol a főhercegi párt még az éjszaka folyamán családi kriptájába helyezik örök nyugalomra. Szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Hofburg plébánia-templomban az ünnepélyes gyászmise.

Oroszvárról tegnap délelőtt érkezett megbízás folytán Ferenc Ferdinánd főherceg és Hohenberg Zsófia koporsójára csütörtökön a Hofburg templomában két hatalmas koszorut fognak elhelyezni. A széles aranyrojtos selyemszalagra arany betűkkel írják a következő felirást:

A felejthetetlen trónörökösnek benső szeretettel, hűséggel és hálával. Lónyay Elemér, hű és hálás barátja és unokanővére Stefánia.

A másik koszoru felirása:

— Utolsó szívbeli üdvözléssel, hűséges szívvel: Lónyay Elemér, Stefánia.

Vilmos császár a temetésén.

Vilmos császár Henrik porosz herceg kíséretében pénteken Bécsbe érkezik. A császár vonata délelőtt tizenegy órakor érkezik a Nordbahnhofra, honnan Vilmos császár egyenesen a Hofburgba hajt. A pályaudvaron nem őfelsége fogja fogadni, tekintettel arra, hogy legutóbbi súlyos meghűlését is Vilmos császár pályaudvari fogadásánál szerezte, hanem képviselőjében valamelyik főherceg. A császár nagyon rövid ideig marad a császárvárosban. Az ünnepélyes beszentelés után Henrik herceggel együtt délután 5 óra 30 perckor visszautazik Berlinbe. Vilmos császár rövid látogatást fog tenni Schönbrunnban, de egyenes kivánságára a király nem fogja viszonzni a Hofburgban a látogatást.

A parlamentek küldöttségei.

A küldöttségeknek a temetési szertartáson elhelyezéséről Tóth Ferenc elnöki tanácsos a következőket mondta munkatársunk előtt:

— Nepallek szertartásmester értesítette az elnökséget, hogy a magyar országgyűlés két háza számára összesen nyolc-tíz helyet jelölt ki a Burg kápolnájában. Ugyanennyi helyet kap a Reichsrath is. A képviselőház a főrendiházzal egyetértésben fogja delegálni a küldöttség tagjait. A főrendiház valószínűleg három-négy taggal, a Ház hat-hét taggal képviselteti magát. Amennyiben az ellenzék tagjai távollartják magukat, a küldöttség munka-

pártiakból

tudjuk el.

helyzet ugyan. 1914. július 1-én. A hajóján és szűk folyosóján kívül semmiféle előtér vagy helyiség nincs az előkelő közönség számára. Illelő helyet csak azok kaphatnak tehát, akik a kápolnában helyezkedhetnek el. Egyébként kénytelenek lesznek a Burg belső udvarán vagy folyosóján helyet foglalni. A kápolna szűk folyosóján ugyanis ötven hatvan helyen a tábornokok és magasrangú katonák helyezkednek el. Nepallek szertartásmester értesítése szerint különben a titkos tanácsosok sorrendben hátrább következnek, mint a két parlament küldöttsége.

A német császár a Hohenberg árváknál.

Bécsből jelentik: Vilmos német császár pénteken délelőtt fél tizenkettőkor érkezik meg Bécsbe. Vele jön fivére, Henrik porosz herceg is, aki mint a német flotta vezetője lesz jelen a beszentelésnél. A császárt és a herceget a király képviselőjében Ferenc József Károly trónörökös fogja fogadni a pályaudvaron. Innen a Hofburgba hajt, ahol a király már pénteken reggel érkezik meg Schönbrunnból. A király itt fogadja a császárt és a herceget, azután legszűkebb körben családi dezsóné lesz, amelynek befejeztével a német császár leadja névjegyét az uralkodó család valamennyi Bécsben időző tagjánál. Délután fél hat órakor utazik vissza a császárt Berlinbe, de előzőleg meglátogatja a trónörökös pár árván maradt három gyermekét, akik péntek délután föl ötkor érkeznek Bécsbe.

A trónörökös halálsejtelméi.

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse Artstettenbe küldött tudósítója jelenti: Kell, hogy a megölt trónörökös az utolsó napokban halálos sejtések lepték meg. Az artsteteni kastély szolgálattelvője a trónörökös elutazása előtt azt az utasítást kapta, hogy a kastélyt hosszabb tartózkodásra hozza rendbe és különösen a sirboltban nagyobb átalakítási munkálatokat hajtsanak végre. A trónörökös Tiroiban egy kúpot rendelt a sirbolt számára, amelyet épen most akartak félállítani. A sirboltban különben van már egy lakója: kis ezüstkoporsóban itt őrzik a trónörökös pár három évvel ezelőtt halvaszületett gyermekének holttestét.

Érdekes, hogy a Szerajevóba elutazás napján a trónörökös négyszer hallgatott misét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A pécskai szerelmi dráma. Az aradi királyi ügyészség vádiratot adott Csanadán Demeter pécskai moztulajdonos ellen, aki a múlt év végén merényletet követett el Novák Aurél dr. pécskai ügyvéd ellen. Novák három hónapig feküdt a lövés okozta seb következtében. Az ügyészség először gyilkosság kísérlete miatt indított eljárást Csanadán ellen, az ügyvéd vallomása után pedig zsarolás büntette miatt is, mert Novák szerint Csanadán és felesége öt törbe csalták és pénzt és váltót követelték tőle. Nagy feltűnést keltett ezért a királyi ügyészség vádirata, amely elejti a gyilkosság kísérlete és a zsarolás büntette miatt emelt vádat és csak súlyos testisértés büntetével vádolja meg Csanadánt. Az érdekes ügyben így nem az esküdtbíró, hanem szakbíró fog ítélni. A súlyos testisértés büntetének maximális büntetése két évi börtön.

Aradi ifju a nagyszerb propaganda hálójában.

— Belgrádban megrontott magyar tanulók. — A szerb trónörökös és miniszterei munkában. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 1.

A szerajevói véres tragédia csak feltette a koronát arra, amit a monarchia déli határain a nagy szerb propaganda évek óta, de különösen a Bosznia annexiója óta végzett. A szerb hivatalos körök tagadásával és cáfolásával szemben mindenkinek, aki csak némileg ismerős a viszonyokkal, az a biztos tudat bántja már évek óta a nyugalmát, hogy a nagyszerb izgatás révén Szerbia határán át egy veszedelem van átvonulóban és előzőnli a monarchiának Szerbiával szomszédos részeit. Az annexió idején, de különösen a balkán háborúk alatt riasztó hírek keltek ezárra arról, hogy a déli részeken lakó szerbek fegyverkeznek, sőt még a feltétlen megbízható és jó magyar hazafi bánáti szerbek vezető egyéniségeit is meggyanúsították irredentista törekvésekkel. Az volt a meggyőződés, hogy Szerbiából hivatalos körök és nacionalista egyesületek összeköttetés tartanak fen a monarchia szerb polgárságával és azt törekszenek elhitetni, hogy Nagyszerbia a megvalósulás küszöbén áll. Ennek a propagandának, ennek az agitációnak, csak hatása volt látható. A rendezői a kuliszák mögött, fedet helyen megbujva csak gyönyörködtek művükben, amely egy világrengető tragédiában érte el egyik legnagyobb sikerét.

Az Aradi Közlönynek most módjában áll, hogy

hiteles adatokkal megvilágítsa

azt a keleti ravaszsgal megszervezett machinációt, amely hosszú karjával befogja mindazokat a részeket, ahol a monarchiában csak egy olyan lélek él, akinek szerb az anyanyelve. Mőnkban áll lerántani a leplet azokról az eszközökről, amelyekkel

Szerbia intelligenciája neveli a Principeket.

A megdicsőült trónörökös pár gyilkosa egy maturalt diák volt, akit Belgrádban neveltek a monarchia legnagyobb csapására. Belgrádban nem a szerb paraszt, hanem a szerb intelligens fiatalság kell. A fanatikus, az éhséget és nélkülözéseket tűrni tudó, könyveket faló, kótyagos fejű és tüzes szemű, vad vérű ifju, akinek kezébe lehet nyomni a Browningot: eredj, lödd le az osztrák-magyar monarchia trónörökösét, mert az a te álmaidnak megrontója, ő áll utjába, hogy Dusán birodalma, Nagy Szerbia ismét az Adriáig terjedjen.

Ha nem feküdne itt az asztalon egy

aradi főgimnáziumi tanuló

saját kezűleg írott levelező lapja, amely bizonyítéka annak, hogy

Belgrádban bolondítják el a szerb ifjuságot,

akkor hitelt lehetne adni a szerb kormány mosakodásának, amelylyel a szerajevói merénylet erkölcsi felelőssége alól kibujni törekszik.

Azonban a tények ereje ellen semmiféle emberi elme küzdeni nem tud.

Belgrádból jött Aradra Tesics Szvetoniknak, az aradi főgimnázium most érettségít tett tanulójának levelező-lapja, amelyet Erdélyi Károly nevű barátjának írt. Tesics, egy aradmegeyi kisbirtokos család sarja, Aradon végezte a gimnázium nyolc osztályát, tehát teljesen magyar nevelésben részesült, már amennyire az iskola a szülői ház mellett bárkinek is magyar

nevelést adhat, akire nacionalista agitáció ráteszi a kezét.

Belgrádban, mint ezt maga Tesics elmondotta pajtásainak, van egy kulturális egyesület, amely igen gazdag és figyelemmel kíséri a szerb ifjuságot tanulmányai, fejlődése közben. Igen sok pénzük van és ezt arra használják fel, hogy a

magyarországi szerb ifjuság lelkében ébren tartásuk Szerbiához tartozandóságukat.

Minden magyar tanintézetben érettségít tett fiatal embert számon tartanak, névjegyzéket vezetnek róluk és egy pillanatra sem bocsátják ki kezeik közül azt a 18—19 éves fiatal embert, aki életének ebben a korszakában temperamentumos, idealista és minden teoria számára fogékony agyvelővel bír. Az „még nem tudja megkülönböztetni a jót a rossztól“ mint az írás mondja „és ezért a szive viasztáblájára az írja be a gondolatait, akinél a stilus van!“

Az a belgrádi kulturális egyesület, a melynek úgy látszik az ifjuság tanítói és nevelői közt is vannak segítő társai, az érettségít tett fiatal embert kiviszi a szünidőre Belgrádba és ott megismerteti őket a nacionalista vezérekkel, ápolja hazafias érzésüket és ébrentartja bennük Szerbiához tartozandóságukat. Fáradságot és költséget nem kimélve, az utazást, az ellátást ő fedezi. Pénz van elég. Ha egyszer aztán a kezeik közé került és szemben állanak vele, színről színre látják, munkába veszik.

Ennek a munkának vannak fokozatai, bizonyára a személy és annak képességei szerint. Egyszerre nem lehet senkiből Principet nevelni, arra nincs is szükség. Ebből a diszpéndányból, ebből a szoboralakból elég egy is. A monarchia trónörököse nem olyan mint Sándor szerb a király, hogy egy egész generalstaab kelljen az elpusztításához.

A belgrádi kultúregyesület az idomításba vett ifjut sem neveli egyszerűen anarchistaivá. Egy kicsit beljebb kezd, mint ezt Tesics Szvetoniknak Aradra írt sorából olvasható.

„Az előbb ebédtem a trónörökösrel. Ebben az igazi keleti városban meg lehet ismerni a valódi demokráciát. Miniszterek ülnek közönséges polgárokkal.“

Az aradi gimnázium abiturien diákja együtt ebédelt a trónörökösrel! Azzal a trónörökösrel, akinek a vállára néhány napja Péter király rá rakta a felelősséget a szerajevói merényletért, amelyet az ő királyi vérhez szokott szaglószerve sem birt meg. Nem akart „mitriechen“, element betegnek egy „belföldi“ fürdőre. A trónörökös együtt ebédelt az aradi Tesics Szvetonikkal és ebben az ártatlan, ebben a demokrata cselekedetben csak nem fog valaki megütközni. Aztán ott vannak a miniszterek is, „akik közönséges emberekkel ülnek együtt“, ezek viselik az ebédelés királyi tényéért a felelősséget. Valóságos alkotmányos ebéd, miniszteri ellenjegyzéssel.

Tesics Szvetonik soha életében sem fogja elfelejteni ezt a belgrádi kirándulást. Pénzbe nem került, megismerte a valódi demokráciát,

együtt ebédelt a trónörökösrel és a miniszterekkel. Az ebéd alatt bizonyára kikérdezték az állattanból, a szferikus gömbháromszögtanból és az Ohm-féle tantételből. Földrajzi tudománya iránt is érdeklődtek és bizonyára meg is botránkoztak a demokrata miniszterek, mikor arra a kérdésre, hogy melyek Nagy Szerbia határai, felelni nem tudott az aradi ifju.

Remélhetőleg megtanították rá. Hir szerint a szerb uraknak kitünő metodusuk van a földrajz tanításra. Egy Browning pisztolyt kell elsűtni és ennek a világításánál láthatók Nagy Szerbia határai.

Kivándorlásra csábitással vádolt tanító.

A fegyelmi választmány felmentő ítélete.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 1.

Érdekes tanítói fegyelmi ügyet tárgyalt ma Aradvármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya Urbán Iván báró főispán elnöklete alatt.

Zsivulescu Traján máriaradnai görög keleti román tanító ügye került a választmány elé. A tanítót azzal vádolták, hogy kivándorlásra való csábitással foglalkozik. Erre a vádra az adott alapot, hogy Zsivulescu nemrég Hamburgból egy levelet kapott, amelyet a Falk és Társa hamburgi kivándorlási iroda küldött neki. A levelet a máriaradnai postán, mint kivándorlókat szállító társaságtól eredőt, nem továbbították s az aradi törvényszék vizsgálóbírója elrendelte a gyanus levél elkobzását. A levelet a Latóság ezután felbontotta s a következő sorokat találta benne:

— Igen tisztelt tanító ur! Szolgálatait sajnálatunkra nem vehetjük igénybe, mert a helyzet már rosszabbodott.

A levél tartalma miatt, kivándorlásra való csábitás miatt eljárás indult meg a tanító ellen, s a járási főszolgabíró, mint elsőfoku kihágási bíróság, el is marasztalta Zsivulescut. A tanító felebbezett a főszolgabíró marasztaló ítélete ellen, s másodfokon az alispán felmentette az ellene hozott vád alól, mert az elkobzott levél nem volt elegendő bizonyíték arra, hogy a tanító tényleg kivándorlásra csábitja a lakosságot.

Ilyen előzmények után foglalkozott ma a fegyelmi választmány az ügyel. Kihallgatták a megvádolt tanítót is, aki a leghatározottabban tagadta, hogy valaha is kivándorlásra való csábitással foglalkozott volna. A hamburgi kivándorlási iroda levelére azt adta elő, hogy ő sohasem ajánlotta fel szolgálatait a cégnek. A levél, amelyre a cég az elkobzott sorokkal válaszolt, véleménye szerint hamisítás lehet, amelyet valamelyik rosszakarója adhatott fel, így akarván neki kellemetlenséget okozni.

A fegyelmi választmány is úgy találta, hogy az elkobzott levelet bizonyítéknak nem lehet elfogadni, s minthogy semmi más bizonyíték nem volt, amely a vádat megerősítette volna, Zsivulescu Trajánt a vád és következményei alól a választmány is felmentette.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — — 151

Forrongás a szerbek ellen.

(Nyolcmillió érték pusztult el Szerajevóban. — Menekülnek a szerbek.)

Távirati tudósítás.

Szerajevó, július 1.

Beavatott rendőri forrás szerint a hétfői rombolás oka elsősorban a szerbeknek cinikus viselkedése volt, akik a merénylet után az utcán megálltak, nevetgélve beszéltek s akárhányan hangos szóval kijelentették, hogy rokonszenveznek a merénylőkkel. Főképen ennek tulajdonítható, hogy a tüntetések olyan vadul és kiméletlenül folytak le.

Szerajevóban mintegy harmincöt ezer szerb lakik, most azonban az utcán nem látni egyet sem. A rendőrségen azt mondták, hogy a szerbek közül sokan nappal a környékbeli helyiségekbe mennek, csak az est beáltával térnek vissza házaikba, ahol elrejtőznek. Mindössze annyi élejtelt adtak eddig magukról, hogy a statáriumot kihirdető plakátnak szerb nyelvű részét majdnem mindenütt letépték.

A szerbekhez közelálló körökben azt mondták, hogy

a hétfői tüntetés következtében a szerbek mintegy nyolc millió korona kárt szenvedtek.

Ez az összeg bizonyára túlzott, azonban bizonyos, hogy a pusztítás okozta kár összege meghaladja a kétmillió koronát. A szerbek lakásait a legtöbb helyen egészen szétrombolták s elmondhatni, hogy egy-két helyen kő kövön nem maradt. Az üzletekből áruikat az utcára dobálták s ott teljesen tönkretették. Csak akkor szűnt meg a rombolás, mikor a katonaság kivonult.

Szerajevó népe a szerbek ellen érzett gyűlöletének hatása alatt még most is a pusztulás képében gyönyörködik. Alig maradt szerb üzlet épen s amelyiket a véletlen folytán mégis megkíméltek, azt tulajdonosa nem meri kinyitni.

Jeftanovics Glisonak, a „szerajevói szerb király“-nak és milliomosnak háza és a tulajdonában levő Európa-szálló mutatja a legsiralmasabb képet. Szétrombolták Jeftanovicsnak a Csemaluza-utcában levő garázsát és istállóját is, melyek előtt pozdorjává törve hevernek most is a kocsirészek. Néhány szerb lakta utcában nincs ház, melynek ablakai épek volnának.

Érdekes és jellemző dolog, hogy a boszszuvágy magával ragadta az intelligenciát is. Így

Hörman tartományi osztályfőnök felesége is részt vett a tüntetéseken és segített barrikádokat emelni.

A szerb kereskedők ijedelme igen nagy. Nem is mernek arra számítani, hogy hetekig kinyithassák üzleteiket. Azonkívül egyre nagyobb mértékűt olt a szerb kereskedők ellen irányuló bojkottmozgalom. A szerb kereskedők felkeresték Mandics Nikola dr.-t és Perkovics vezérigazgatót, akiket csupán arra kértek, hogy közbenjárásukkal gondoskodjanak utcára került és teljesen szétrombolt áruik őrizetéről.

A tartomány minden részéről véres szerbellenes tüntetések hírének jelentik. Tuzlában a katolikus templomban és a mecsetben gyászsistentisztelet volt, melyen csak két szerb közegtanácsos vett részt. Az istentisztelet után hatalmas tömeg vonult fel a szerbek lakásai elé, beverték az ablakokat és

egy szerb kereskedőt, akinek nagy szerb érzelmei köztudomásnak voltak, meg akartak lincselni.

Travnikban a katolikus és mohamedán tüntetők megostromolták a szerb iskolát és az épületet erősen megrongálták. Egy pápa az iskola

ablakából a tömeg közé lépett, mire többen beharantak és véresre verték a papot. Az utca hangos a kiáltásoktól:

— Le Péter királlyal!

— Vesszenek a királygyilkosok!

— Nem volt elég nekik Sándor király vére!

Mindenfelől véres tüntetések és rombolások hírének jelentik. Egy szerb kereskedőt, aki Mostárban sértő megjegyzést tett a meggyilkolt trónörökösre, egy horvát ember agyonszurta. A horvátot le akarták tartóztatni, de a tömeg nem engedte.

A keresztények és a mohamedánok valószínűsítő háborút kezdték a szerbek ellen. Boszniában ma nincs biztonságban egy szerb élete és vagyona sem. A bangulat egyre izóbb, a gyalázatos merénylet fegyveres bosszúállói sorra ostromolják a mosztári szerbek házeit. Ma délelőtt is fanatizált tömegek vonultak végig az utcákon. A tömeg élén osztrák, magyar, török zászlókat, a király és a trónörökös gyászfátyolba burkolt képét vitték. Mint gyászos halotti ének zugott végig Mosztáron az osztrák himnusz. Egy szerb kereskedő sértő kifejezéseket használt öfelseje és Ferenc Ferdinánd ellen. A tömeg értesült erről és megostromolta az üzletet. Valóságos golyózáport indítottak az üzletbe, s a kereskedő csak szerencsés véletlennek köszönheti, hogy megmentette életét. A tömeget katonaság oszlatta szét.

Caplinából nyugtalanító hírek érkeznek arról, hogy a szerbek nem akarják tovább tétlenül nézni testvéreik életének veszélyeztetését és boszút akarnak állni a mohamedánokon. Ma Caplinából azt jelentik, hogy szerb bandák vonulnak a város ellen (?) Mostárból tüstént katonaságot küldöttek Caplina felé.

Szerajevóból jelentik: Miután Bosznia-Hercegovinának majdnem minden városában véres zavargások voltak

ma késő délután egész Bosznia-Hercegovinára kihirdették az ostromállapotot.

Szerajevóból jelentik: Kobasica Szjepót, a legnagyobb szerajevói szerb ujságnak, a Srbska Rjecsnek főszerkesztőjét ma délután három detektív felkereste a lakásán és felkérte, hogy menjen a rendőrségre. A rendőrségen egy rendőrtisztviselő azután

felszólította a főszerkesztőt, hogy még a mai nap folyamán hagyja el Boszniát.

Kobasica este vonatra ült és elutazott Szerajevóból. A főszerkesztő vezetőszerepet játszott a boszniai szerbek között, lapját Jeftanovics, a gazdag agitátor finanszírozta és ennek a tulzó agitátornak a befolyása alatt állott. Kobasica már többször állott kémkedés gyanúja alatt, de mindig akadtak jóakarói, akik a bajból kiségitették.

Szerajevóból jelentik: Ma a szerb ellenzéki lapok, a Narod, a Srbska Rjecs, az Otasina egyelőre beszüntették megjelenésüket. Ezek a lapok, a Narod kivételével, melyet saját nyomdájában nyomtak, abban a részvény nyomdában készültek, amelyet a merénylet utáni tüntetéseken szétzúztak. A szerb Istinia is bejelenti, hogy tekintettel a viszonyokra és arra a hangulatra, amely a szerbek ellen uralkodik, nem fog megjelenni.

Szerajevóból jelenti a Magyar Távirati Iroda: Tuzlában és Maglájban miathogy nagy zavargások voltak, kihirdették az ostromállapotot.

Szerajevóból jelentik: Az ostromállapot hatására külsőleg helyreállottnak látszik a nyugalom, de még mindig nagy az izgalom. A

királyhű lakosság el van túlve a legnagyobb gyűlölettel a szerbek ellen és dühének, ahol csak teheti, hangos kifejezést ad. Annyi bizonyos, hogy a vasárnapi merénylet sok mindenfélét tüntető mozgalmáról, ábrándról rántotta le a leplet. Nyilvánvalóvá lett a szerbek elleni gyűlölet és ez kifejezésre jutott abban is, hogy bojkott mozgalom indult meg a szerb kereskedők ellen. Hír szerint a hétfői tüntetések alatt a kár körülbelül nyolcmillió korona.

Szerajevóból jelentik a Neues Wiener Tagblattnak: A bosnyák kormány tegnap fontos határozatot hozott azon magatartásáról illetően, amelyet a jövőben Bosznia Hercegovina szerb lakosságával szemben követ. A boszniai szerb ellenzéki politikusokat erőlyesen fogják ellenőrizni és a boszniai szerb tanulóifjúságot, amelynek körében az izgatás nagy méreteket öltött, hathatósan figyelik. Az iskolaügy revízió alá kerül. Gondoskodnak arról is, hogy a szerb izgatókat a fennálló törvény keretében fokozatosan vonják felelősségre.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: Tündérlaki lányok, vigjáték. Varsányi Irén vendégfelléptével.

Péntek: Tökéletes asszony, operette és kabaré. Király Ernő és K. Solti Hermin felléptével.

Szombat: Nemtudomka, operette és kabaré. Király Ernő és K. Solti Hermin felléptével.

Vasárnap: Délután: Kis király, operette. Este: Kabaré: Nincsenek már gyerekek: Zsur a ligetben. Király Ernő és K. Solti Hermin felléptével.

* Varsányi Irén vendégjátéka. Szaw Bernhard komédiájában, Pygmalionban folytatta vendégjátékát Varsányi Irén. A második est sikere talán még nagyobb és őszintébb volt, mert az angol szatirikus leányalakja mindenféle furesasága mellett is közelebb áll a való éléhez, mint a Brody Timar Lizája. Varsányi nagy művészete ma is teljes egészében ragyogott és el kell ismerni, hogy az előadás többi résztvevői is igyekeztek követni azt a lendületet, életet, színt, amit a művésznő vitt az est hangulatába. (+)

* A szerajevói merénylet, a holttestek trieszti kihajózása és a bécsi temetés legközelebb az Urániában.

* A színház jelentései. Varsányi Irén csütörtökön bucsuzik el a Tündérlaki lányok Boriska szerepében. Ennek az előadásnak érdekessége lesz az is, hogy Komjáthy M. ci örökei, Tündérlaki Sári szerepét Fülöp Irma játssza, akinek színpadon ez lesz az első fellépése.

Király Ernő és Solti Hermin. Király Ernő és Solti Hermin pénteken kezdik meg három napos vendégjátékukat; Király Ernő a Tökéletes feleségben lép fel, Solti Hermin pedig kabaréadatok énekel; szombaton a Nemtudomka és kabaré, vasárnap este pedig kabaré: „Nincsenek már gyerekek” és „Zsur a ligetben” lesz műsoron, ugyancsak Király felléptével. — Vasárnap délután a Kis király kerül színre.

* A bálvány. (Társadalmi dráma az Apolló-színházban.) A sok izgalmas bűnügyi aráma után csütörtökön finom érzésekkel átszőtt társadalmi drámát mutat be az Apolló-színház. „A botrány” a címe az Apolló új slágerének, amely a modern moziirodalomnak gyönyörű remeke. A drab kiállítása ragyogóan szép. Emellett a dráma mellett több elsőrangú mellékképből áll az új műsor. „A nadrágcélküli csendőr” a francia szellemességnak páratlan alkotása. Ötletes ez a kép, amely hangos derűtséget provokál. Palkó egy kedves bohózatban neveteti meg a publikumot. A tengeri halászat és a királyadéért című képek kiegészítő részei a műsornak.

* A trónörökös pár utolsó utjáról mozifelvételeket készítettek a filgyarak Szerajevóba küldött operatőrjei. A nagy tragédiát megelőző eseményeket és a fenséges pár holttestének szállításáról készült mozifelvételeket a közeli napokban mutatja be az Apolló-színház. 3

Megtorlás Szerbia ellen.

— **Bombavető sora a trónörökös útján. — Az összeesküvő diákok. — Az erkölcsi felelősség. —**

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, július 1.

A szerajevói merénylet ügyében a vizsgálat még nincs befejezve; habár már megállapítható, hogy számos nyom Belgrád felé vezet, mindenesetre bevárando a helyzet tisztázása, hogy dönteni lehessen a felett, vajon szükségesnek mutatkozik-e a vizsgálatnak szerb területre való kiterjesztése is. Csak ha a vizsgálat ennek szükségét fogja követelni, lehet arra gondolni, hogy az osztrák-magyar kormány Szerbiához azzal a megkereséssel forduljon, hogy a vizsgálat bevezetéséhez szükséges intézkedéseket tegye meg. Már ebből a megállapításból látható, hogy az a jelentés, mintha már elhatározás történt volna olyan irányban, hogy az erre irányuló lépés Belgrádban megtéessék, vagy mintha e lépés Belgrádban be is következett volna, nem felel meg a tényeknek. Ma és mielőtt a vizsgálat pozitív bizonyítékokat szolgáltatott volna, nincs jog alap, hogy Szerbia hivatalos tényezőit gyanúba fogjuk. Ezzel szemben se a monarchiában, se a külföldön nincs egy pillanatnyi kételey arra vonatkozólag, hogy legalább is a merényletért való

erkölcsi felelősség teljes súlyával azt a mértéktelen agtációt terheti, amely szerb oldalról, részint a sajtó, részint egyesületek útján a monarchia ellen, különösen 1908. óta folytatott. Az ilyen minősített bűnrészesség azonban természetesen a hivatalos Szerbiától se választható el,

annál kevésbé, minthogy ez türte a nagy szerb nacionalista propaganda tulzásait. Láthatjuk ezekben a napokban, hogy a szerb kormány nem akar, vagy nincs abban a helyzetben, hogy a szerb sajtó izgató híradásainak gátat vessen és annak az erkölcsi felindulásnak, amely egész Európában szóhoz jutott, elégtelt szolgáltatasson. A Bosznia-Hercegoviniában történt tüntetések, amelyeknél, mint már megállapítható, a szerbek élete nem forgott veszélyben, holott szerb oldalról két tüntetőt leütöttek, azt bizonyítják, hogy a szerb elemek tényleges helyzete az anektált tartományokban egyáltalában nem olyan nehéz és nem igazolják azokat a feltevéseket, amelyeket Belgrádban évek óta hangoztatnak. Horvátország megnyilvánulása azt bizonyítja, hogy a nagyszerb eszme a nagyszerb propaganda által tekintetbe vehető néptömegeknél a monarchiában határozott visszautasítással találkozott.

Vallanak a merénylők.

Szerajevóból jelentik: Ma délelőtt megtört és magába szállt Princip, a szerajevói merénylet elvetemült tettese. Mikor a főprofosz a szokásos délelőtti vizsgálatot tartotta a cellában, Princip előlépett és nyöszörgő hangon mondotta:

— Kérem vezessenek elő a vizsgálóbíróhoz, vallomásonkat meg kell változtatnom.

Rögtön Plessner vizsgálóbíró elé vezették. Princip sóhajtozva és zokogva kezdte vallomását.

— Amit eddig mondtam az igaz, csupán elhallgattam vallamit. Ugy érzem könnyíteni kell lelkiismeretemen. Nem csupán az anarchiz-

mus szenvedélye ösztönzött a merényletre, hanem mások is rábeszéltek. A revolvert Belgrádban kaptam és hallottam már két nappal előbb a bombamerényletekről.

Princip nem folytathatta tovább a vallomást, a kimerültségtől összeesett, elájult. Visszavezették a cellájába, délután folytatják a kihallgatását.

Szerajevóból jelentik: A számos letartóztatott egyén közül csak öt áll közvetlen összeköttetésben a merénylőkkel. Az elfogottak között van egy, akit azért tartóztattak le, mert mikor a merénylet után a tömeg meg akarta lincselni Principet, egy rá irányuló ütést botjával felfogott. A merénylők ma módosították előbbi vallomásaikat, és beismerték, hogy csakugyan belgrádi körökkel állottak összeköttetésben és hat héttel ezelőtt egy Ciganovics nevű komitától egy belgrádi kávéházban kapta Chabrinovics a bombát, Prinzip a revolvert. Prinzip elmondta még, hogy eredeti terve az volt, hogy a főhadiszálláson, Tarcsingban követi el a trónörökös ellen a merényletet, de tekintettel a szigorú intézkedésekre, amelyekkel a katonaság a főhadiszállás közeléből minden idegent kizárt, ezt a tervét később elejtette.

Bombák sora között.

A lázas izgalommal vezetett nyomozás, amely eddig jóformán csak a letartóztatásokra és a cinkostársak kiderítésére szorítkozott, mintha ma fordulatot vett volna. A bomba és revolvermerénylet büntársai és elváratai elleni nyomozás a legkevésbé se szűnt meg, de a vizsgálatot kiterjesztették abba az irányba, hogy megállapítsák, vajjon az összeesküvés arra szorítkozott volna, hogy a merényletet csak azon az utvonalon hajtsák végre, amelyen a trónörökös elhaladt. Így azután szenzációs részletek derültek ki. A trónörökös környezetéből visszatért urak részletes adatokat mondanak el az összeesküvés szövevényeiről, arról a módról és kivitelről, amelylyel az összeesküvők a trónörökös életére törtek. Napnál világosabb, hogy

mindenütt, ahol csak a trónörökös megfordult és megfordulhatott, mindig újabb és újabb veszedelem leselkedett rá.

Annyira mindenáron megakarták fosztani életétől, hogy számolva a legképtelenebb eshetőségekkel, a legelzártabb és legexkluzívabb helyekre is be tudtak férkőzni és bombákat elhelyezni, amelyeknek az volt a hivatásuk, hogy a trónörökös életét kioltásák. Megállapították, hogy abban a teremben, ahol a trónörökös számára vasárnap délelőtt, elutazása előtt diszebedet rendeztek volna, két bomba volt elrejtve, amelyek óraművel voltak felszerelve és pedig a terített asztal alatt. Az összeesküvők terve az volt, hogy a diszebed alatt öljk meg a trónörököst, az esetben, ha az utcai merénylet terve nem sikerült volna. Ugyanennek az épületnek a kéményében is két bombát találtak.

A vizsgálat megállapította, hogy abban az időben, amikor a trónörökös Ilidzseából Szerajevóba hajtattott, a fürdő partján egy asszony tartózkodott, aki feltűnő izgatottan viselkedett. Vasárnap délelőtt letartóztatták, később azután kihallgatták és a megmotosásnál hét darab bom-

bát találtak ruhája közé elrejtve. Ime tehát még jobban kiviláglik, hogy messzire elnyúló és kitűnően szervezett összeesküvésnek végrehajtásáról volt szó és azoknak a figyelmeztetéseknek, amelyek a trónörökös szerajevói útjának elejtésére irányultak, volt alapjuk. Furcsa a dologban mindössze az volt, hogy ezen pozitív bizonyítékok után se tudták a trónörököst szándékaról lebeszélni. Bécsben, ahol a vizsgálat újabb momentumairól most hivatalosan értesültek, furcsának találták, hogy a vizsgálatot vezető hatóság mindezekről mindeztideig mélységesen hallgatott.

Bécsből jelentik: Egy udvari funkcionárius, aki ma reggel érkezett vissza Szerajevóból Bécsbe s aki Ferenc Ferdinánd kíséretéhez tartozott s mint ilyen jelen volt egy a bomba, mint a revolveres merényletnél, a merényletek lefolyásáról a következő érdekes részleteket mondta el:

— A bombamerényletnél körülbelül másfél centiméternyi bombaszilánk a főherceg autójának benzintartályáról leesett a földre. Ha a szilánkok befuródtak volna a tartályba, úgy az autó darabokra robban és az utasai a legborzasztóbb halálnak estek volna áldozatul. A bombamerénylet után a trónörökös és felesége kiszálltak az automobilból, a főherceg rögtön feleségére gondolt és meleg szavakkal kérte, ne vegyen részt a további uton, hajtsen vissza a konakba, innen pedig menjen Ilidzsebe s ott várja meg őt. A trónörökös szavait a körülálló jól hallották:

— Kérlek szépen, kedves Sofere — mondta a trónörökös — térj mindjárt vissza Ilidzsebe és ott várj rám.

A hercegnő így válaszolt:

— Nálad maradok, Ferenc, nem hagyok el, ahol te vagy, ott akarok lenni én is.

A trónörökös nehezen engedett, végül mégis mind a ketten visszaszálltak az automobilba és folytatták útjukat a városházára.

A revolvermerényletről a következőket adta elő az udvari funkcionárius:

— Az első golyó a hercegnő bal oldalát találta és a füzön át, a hasba hatolt. A második golyó a trónörökös lovastábornoki rangjele között a nyakába furódott. Mind a ketten előre estek és nagyon rövid ideig tartó szenvedés után meghaltak.

Ezután elmondja s miközben beszél, folyton könyezik, hogy a trónörökőspár még akkor sem kerülte volna el a halált, ha a második merénylet se sikerül, mert a további uton a bombák egész sorfalaát kellett volna parirozniok. A gyilkosok régóta előkészített terv szerint az egész utvonala fel voltak osztva s a legjobb bizonyítéka annak, hogy az egész utvonalon merénylők állottak, az a körülmény hogy ott, ahol Princip elkövette merényletét, a program szerint nem is kellett volna elhaladnia a trónörökös autójának.

Magyarországi szerb pártok az összeesküvők között.

A szerajevói merénylet nevezetes új részleteiről számolhatunk be. A merénylet első hírére nyilvánvaló volt a nyomozó hatóság előtt, hogy itt nem egyszerű bűncselekményről van szó, hanem előre jól megtervelt és hosszú idő óta előkészített összeesküvésről, amelynek szálai szerte húzódnak az egész Balkánon. Nemcsak Belgrádba, hanem Zágrádba, Montenegróba, Dalmáciába, sőt közel a valószínűsége annak is, hogy Budapestre is.

Közel háromszáz boszniai szerbet tartóztattak le eddig, akikről valószínű, hogy tudtak előzetesen a merényletről. Dalmáciából már a merénylet elkövetése előtt jelentés jött, hogy Szerajevóban merényletet fognak elkövetni a

trónörökös pár ellen és a szerajevói szerb templomra félórával a merénylet elkövetése előtt kitűzték a fekete zászlót.

A hatóság nagy titokban tartotta a merénylet legszennyeibb részletét, hogy nemcsak egy bombát dobtak a trónörökös pár csúcsjára elé, hanem kettőt.

A merénylet elkövetése után a Latin hidtól harminc lépésnyire, a Ferenc Ferdinánd-utcában, Stiller Manó konfekció üzlete előtt, a gyalogjárón még egy bombát találtak, amelyet valószínűleg egy harmadik merénylő Princíp merénylete után eldobott.

Nagy titokban tartották ezt a megállapítást és lázasan nyomoztak a harmadik merénylő után.

Teffar vizsgálóbíró több gyanújel alapján megállapította, hogy ez a merénylő is fiatalabb munkás, vagy diák, aki a másik kettővel együttesen vállalkozott a trónörökös pár életének kioltására. Tegnap reggel végre vallomásuk alapján keresztkérdésekkel sarokba szorította Princípét és Chabrilovicst, akik bevallották, hogy a harmadik merénylőt *Trifkó Grabesnek* hívják, diák, a páleai görögkeleti szerb pap fia.

A vizsgálóbíró több detektívvel és mind a hat magyar titkos rendőrrel rögtön Páléba ment. Nyomozást tartottak a papnál, felkutatták nemcsak egész Pálét, de annak egész környékét is. Azonban itt már híre-hamva sem volt Trifkó Grabesnek.

A páleai pap azt mondta a vizsgálóbírónak, hogy fia hétfőn délután elutazott. Hogy hova, azt nem tudja, valószínűleg Budapestre vagy Szentendrére, ahol rokonai vannak. A vizsgálóbíró Budapesten és Szentendrén is nyomoztat ugyan, de biztosra veszi, hogy Grabest Pálé környékén elesipik, mert adatai szerint el nem menekülhetett onnan.

Elfogatása csak napok, esetleg órák kérdése.

A vizsgálóbíró titokban tartja a nyomozás ez újabb érdekes adatát és senkinek sem nyilatkozik. A nyomozás lázasan folyik.

Princíp a gyilkosság előtt.

Szerajevóból jelentik: *Marosi* Károly fodrász, aki a bombavető Chabrilovicst után a Miljaoska folyóba ugrott, egy magyar újságíró elvezetett a végzetes merénylet egyik szemtanújához, *Schiller* Mórné fűszerkereskedőhöz, akinek boltja előtt lassított épen a trónörökös pár autója, s az asszony elmesélte, miként karolta át a fenséges asszony hóna alá urának mellére csukló fejét. Princíp, a gyilkos, ekkor még ott állott Balkó Dávid fodrász ajtaja előtt és vállára támaszkodva állott Balkó Márkus, a borbély inasa. *Felnagy* Ferenc, a borbély segédje, az Appel rakpart sarkára tolakodott s épen akkor jött vissza, mikor a nagy tumultus támadt. Lábával majdnem felrugta az elejtett bombát, de ekkor visszahőkölt. Ott volt egy török ember is, aki lehajolt és felvette a bombát.

— Dobja el, bomba! — kiáltotta rá Felnagy — de a török óvatosabb volt, szép lassan letette a bombát a kövezetre, amely a nagy ribillióban a bolt kirakata elé került, ahonnan azután vizes vederbe téve egy tűzmester vitte el. Az üzlet előtt a bombamerényletről beszélgettek ezután, s az inas, aki még ekkor mindig Princíp vállára támaszkodott, ezt mondta:

— A fogammal téptem volna szét a bilitangot.

Két perc múlva Princíp lelőtte a trónörökösöt. Az inas ekkor nyakon ragadta a merény-

lőt és a térdével rugdalta. Adorján Jeromos határrendőrségi detektív is megragadta és egy hadnagy, akit egy később csillapítólag közbelépő főhadnagy bárónak szólított, kardot rántott és vágta Princípét, ahol csak érte. Egy eltévedt laposvágást Adorján detektív is kapott jobb keze ujjaru és a kabátja véres lett Princíp kiontott véréből.

Szerajevóból jelentik: A letartóztatott emberek között van Spirie Uros tizenhétéves esztendő szerb tanítóképző-intézeti növendék, akinek kedden kellett volna megkapnia tanítói oklevelét. Ez a Spirie régebbi idő óta barátságban volt Princípvel és a merénylet idején közvetlenül Chabrilovicst mellett állott, amikor ez a trónörökös felé hajította a bombát. Ennek a bombának az egyik szilánkjára Spirie Uros combjába furódott és a diákot bevitették a helyőrségi kórházba. Az a szigorú és mindenre kiterjedő vizsgálat, amely megindult a merénylet ügyében, megállapította, hogy Spirie is része volt a merénylet előkészítésében, a mire a tanítójelöltet letartóztatták. Vele együtt letartóztatták egy szerb kereskedőnek a feleségét is, aki az utcán a merénylet után ezt kiáltotta:

— Lesz még majd egyéb is! Most jön Péter király és rendet teremt!

Párisból jelentik: A párisi Gaulois érdekes dolgot közöl a gyilkos Princípéről. Az újság megállapítja, hogy a merénylő szerb és orosz lapokban cikkeket írt családfelelőjének, egy állítólagos Zelycs hercegnek érdekében, aki jogot formál Bosznia trónjára. Zelycs valamikor az orosz tengerészetnél szolgált, most Párisban lakik és azon fáradozik, hogy a sajtóban megvédje Bosznia trónjára való jogát.

Változás Bosznia kormányában.

Budapestről jelentik: A Magyar Hirlap, amelynek bécsi összeköttetései ismeretesek, a trónörökös halála következtében beállható politikai rendszerváltozásról a következőket írja:

— Magyarország, de Ausztria története is azt bizonyítja, hogy a délszlávok igazgatásához eddig leginkább magyar elem értett. Így volt ez idősb Zrinyi Miklóstól Kállay-ig és a boszniai kérdésnek, amely a monarchia presztizskérdése, balkáni politikájának tengelye lesz, legjobb megoldása az lenne, ha közvetlen magyar igazgatás alá kerülne. Erről azonban egyelőre szó sem lehet. A monarchia két országát egyaránt érdeklő fontos közjogi változásokra nem gondolnak, de annál komolyabb a terv, hogy Bilinsky kormányzatának végét veendő, magyar embert állítanak az ügyek élére. Utódja állítólag már meg is van és ez *Khuen-Hedervary* Károly gróf volt horvát bán, akinek pacifikáló munkájára, amelyet Zágrábban folytatott, hivatkoznak azok, akik az ő jelöltségét lanszirozzák.

Más forrás szerint, ha Bilinsky lemond, *Hohenlohe Schillingfürst* Konrad herceg Trieszt helytartója kerül a helyére. Potiorek lemondása után Attems gróf szerajevói hadtestparancsnokot nevezik ki tartományi főnökké.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat mindenkor a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszédőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak hirtokunkba.

HIREK.

Életbe lépett az új katonai perrend.

(Az aradi dandárbíróóság működése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad július 1.

Az új katonai bünvádi perrendtartás ma lépett életbe. Ezzel az aradi katonai bíróság, amelyet az új törvény dandárbíróiságnak nevez, fontos és jelentős intézménnyé válik, mert — mint az *Aradi Közlöny* megírta — az aradi dandárbíróóság az első és egyetlen, amely magyar nyelven fog tárgyalni. A dandárbíróóság új vezetője, *Sebők* Gyula dr. ma foglalta el állását és szíves volt az *Aradi Közlönynek* a következőkben nyilatkozni:

— Az új bünvádi perrendtartás ma életbe lépett, azonban ennek megfelelő tárgyalást még nem tartottam. Nem is tartattam elsősorban vád hiányában, de meg azért is, mert még a szervezési munkákkal sem vagyunk készen, a szükséges nyomtatványokat sem kaptuk még meg. En a hivatalt ma átvettem, de hogy mikor lesz az első nyilvános magyar nyelvű tárgyalásom, ma meg magam sem tudom.

— Milyen idő varnató? A meteorológiai intézet jelentése. Meleg idő várható, elvétel, vagy zivatarral. — Szélgyonnyprognózis: Meleg, elvétel, csapadék, zivatarak.

— Aradmegye rendkívüli közgyűlése. Aradvármegye törvényhatósági bizottsága július 1-én délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a törvényhatósági bizottság t. tagjait meg hívom. Tárgy: Offensége *Ferenc Ferdinánd* trónörökös és nejének gyászos elhunytá alkalmából a vármegye közönsége részvételének kifejezése. Urban Ivan, főispán.

— Hanyag román tanítók. Aradmegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya *Szirka* Tamás monyorói görög keleti román tanítót dorgálásra ítélte, mert a tanító köteleseit elmulasztotta és iskolájában nem mutatta fel a kívánt eredményt. Ugyancsak ma foglalkozott a választmány *Muntyan* Szilárdka körösbökenyi görög keleti román tanítónó ügyével is, akit ötven korona pénzbírságra ítéltek, mert úgy találtak, hogy a tanítónó részben szintén elmulasztotta köteleseit.

— Széll Kálmán a trónörökös házasságáról. Budapestről jelentik: Egyike azoknak, aki tényleg bizalmasa volt a trónörökösnek és akinek a trónörökös nagy halálával tartozott: *Széll* Kálmán volt miniszterelnök rátoi birtokáról ma Budapestre érkezett és egy hirlapíró előtt a következőket mondta:

— Először nem tehetek semmiféle nyilatkozatot. A tragikus véget ért fenséges urnak teljes bizalmat bírtam és házassága létrejöttének valósággal döntő faktora voltam. Offensége már két ízben is véglegesen elutasította a házasságra irányuló kereset és igazán rendkívüli körülmények között sikerült nekem a felséget más elhatározásra bírni, ami felet később, egy év múlva maga a felség is kifejezte előttem csodákozását. Majd ejon az ideje, hogy ezeket a nagy jelentőségű dolgokat a nyitvanossággal megismerhessem. Barataim kívánságára és a közvélemény nyomása alatt meg kell írnom politikai életem történetét, ebből világosság derül e dolgokra. A temetésre Bécsbe utazom.

— Megszakadtak a keleti vasúttárgyalások Szerbiával. Belgradból jelentik: A felhivatalos *Szamo* Uprava jelenti, hogy azok az osztrák és magyar delegátusok, akik a keleti vasutak megváltására vonatkozó tárgyalások befejezése végett itt időztek, ma visszautaztak Bécsbe, illetve Budapestre.

— Munkásszervezkedés revolveres verkedéssel. Budapestről jelentik: Ma este hat órakor a Külső Kőbányai uton valóságos ütközet folyt le. A Kőbányai-ut 39. számú házban lévő vendéglőben ma estére gyűlést hívott össze a Magyar Faipari Munkások Szövetsége. Ez a szövetség ez idő szerint ötszáz tagból áll és nemrég lépett ki a szakszervezetből, amelynek működésével nem volt megelégedve. Ma estére gyűlésre hívták össze a Ganz gyári faipari munkásokat, hogy őket is megnyerjék az új szövetségnek. A gyűlésen számos Ganz gyári munkás jelent meg, az új szövetség tagjai pedig majdnem teljes számban jelen voltak. Mikor Hermetz József harminchárom éves asztalossegéd a pódiumra ment, hogy megnyissa az ülést, Stark Péter, a szakszervezet egyik tagja elébe ugrott és egy széklél leütötte. Stark társai is rárohantak az elnökre és sörös üvegekkel össze-vissza verték a fejét. Az új szövetség tagjai elnökük segítségére siettek, a két párt egymásnak rontott, sokan revolvert rántottak és borzalmas harc keletkezett a munkások között. Értesítették a rendőrséget, a főkapitányságról teherautomobilon nagyszámú rendőrségi segítség ment ki, a laktanyából lovasrendőrök siettek a vendéglőhöz. Időközben már négy súlyosan sebesült ember hevert a földön, a legtöbbben pedig, akik könnyen sebesültek meg, elmenekültek. A mentők automobilon és két kocsival vonultak ki s ott találták Lovizsár Lajos harminnégy éves asztalossegédet, akinek arcába furdott egy revolvergolyó, a feje széklélal volt szétzúzva, Hermetz József elnököt, akinek a feje széklélal és bottal volt össze-vissza verve, állapota súlyos, továbbá Kollár György huszonhét éves asztalossegédet, aki a fején szenvedett súlyos sérüléseket és Tóth József huszonegy éves munkást, aki szintén a fején sérült meg. A rendőrség hat embert vitt be a főkapitányságra. A detektívek megállapították, hogy tíz lövés történt, de a szemtanúk szerint legalább ötven-hatvan-szor süttették el revolvereiket a munkások. A verkedés széklélakal, sörösüvegekkel, bunkós botokkal, revolverekkel és késekkel történt.

— Donó Árpád Durazzóban. Donó Árpád volt székudvari esendőrhadnagy, aki mint ismeretes, megölte hűtlenségen ért feleségét, Porzsolt Zsuzsannát, s akit az esküdtszék fölmentett, most végre ambiciójának megfelelő teret talált. A felmentő ítélet után Donó Miskolcra költözött apjához, akinek segítségével irnoki állást kapott a városnál, száz korona havi fizetéssel. Itt olvasta a volt főhadnagy, hogy a Kuria egymásután semmisíti meg az esküdtszék felmentő ítéletét olyan ügyekben, ahol az esküdtek gyilkost mentettek fel, s tudta, hogy a Kurianál az ő ügyét is az új esküdtszék törvény alapján fogják tárgyalni, aminek következtében szinte lehetetlenség gyilkosokat fölmenteni. Ezt a véleményét megírta volt ügyvédjének, Marsieu Jusztin dr.-nak, és homályosan azt is közölte vele, hogy leghehelyesebb volna, ha elhagyná Magyarországot. Ezt az elhatározását most megvalósította és Durazzóba utazott, ahol Wied Vilmos fejedelem csapatába állott. Innen kapott ma levelezőlapot tőle Marsieu dr. amelyen Donó azt írja, hogy legközelebb részletesen beszámol durazzói szerepléséről.

— Letartóztatott felségsértő román. Szászvárosról jelentik: Radulescu Jonel állítólagos operaénekes, aki román állampolgár és tartalékos tiszt, a szászvárosi rendőrség ma felségsértés miatt letartóztatta. Radulescu egy szerb származású borbély üzletében dicsérte a szerbeket a merényletért és helyeselte a gáztettet. A rendőrség a lakásán házkutatást tartott, mert különben is nemzetiségi izgatóság hírből állott. A lakásán tartott leveleket és iratokat lefoglalták, öt pedig beszállították az ügyészség fogházába.

— Pályázat rendőrségédtiszt állásra. Az aradi rendőrségnél megüresedett rendőri segéd-tiszt állásra kiírt pályázat ma délből járt le és a következők adták be kérvényeiket: Balla Ferenc, Fehér János, Institutóris Sándor, Medveczky Wittich Lajos, Nyáry László, Stoll Miksa Aradról és Rátky Béla Alsósimándról. Az állást a főispán kinevezés útján tölti be.

— Jegyző és tanító békétlensége. Az Aradi Közlöny is foglalkozott már a feljelentéssel, amelyet Schauer Gyula almáskamarási községi jegyző adott be Klingler Ferenc almáskamarási igazgató-tanító ellen, akit különböző szabálytalanságok elkövetésével és mulasztásokkal vádolt. A feljelentésben, amely tíz vádpontot tartalmazott, a jegyző többek között azt állította, hogy az iskola tanteremben az igazgató szocialista gyűlést tartott, mint gondnoksági jegyző elmulasztotta kötelességét, üléseket tartott gondnoksági elnök nélkül, a tantermeket működvelői előadások céljaira engedte át stb. A feljelentés következtében eljárás indult meg az igazgató ellen, de a királyi ügyészség a vádat elejtette. A közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya ma tárgyalta ezt az ügyet s minthogy az igazgató terhéről mulasztásokat beigazolvva nem látta, Klingler Ferencet a vád alól felmentette.

— Adókiivetés. Arad város területén működő adókiivető bizottság július hó 3-án pénteken a pénzügyi palota Andrássy-uti oldalán levő hivatalos helyiségében a következő foglalkozások utáni adókat fogja tárgyalni az 1265 kivetési tételtől az 1364 kivetési tételig: Kávékereskedő. Kefekötő. Kelmefestő. Kenyér és tájárás. Kenyérárús. Kenyérgyáros. Kereskedelmi iskolai tanár. Kereskedő (bazáros). Kerékgyártó. Kéményseprő. Képfaragó. Képkerepező és kereskedő. Kertbélő. Kertész. Késműves. Keztyűs. Kézműkereskedő. Kézimunkakereskedő. Kifőző. Konyakkereskedő. Kocsigyártó. Konyhaedénykereskedő. Korcsmáros. Kórházi élelmező. Kosártonó. Kosárkereskedő. — Csütörtökön délután fél 11-től egy negyedóra — a városi közgyűlés tartama alatt — a nemzeti gyűlésre való tekintettel az adókiivetési tárgyalást felfüggesztik.

— Gerliczy Ferenc báró halála. Szegedről jelentik: Gerliczy Ferenc báró, a szegedi második kerület munkapárti képviselője ma délután fél kettőkor hosszas szevedés után meghalt. A nagybeteg még éjszaka felvette a halotti szentséget. A képviselő veje volt Fejérvári Géza bárónak és Bánffy Dezső halála után választották meg Szegeden Eötvös Károllyal szemben.

— Vigjáték az Urániában. Talán nincs bosszantóbb dolog a világon, mintha az ember egy ismert és körözött rablógylkoshoz hasonlít, ez mindenestre sok bajt okoz. Tüvedés azonban azt hinni, hogy az kellmesebb, ha az ember valamelyik híres, nevezetes emberhez hasonlít. Nem. Mind a kettő egyformán bosszantó és erre nézve legjobban szegény Rodolphi tehát tanuságot, aki hasonmása a hirneves és ünnepezt költőnek d'Avisonnak, kit különösen az asszonyok imádnak. Sok kelemetlenséget okoz ez neki, mikor imádott Gigetáját meg meglátogatni San Remóba, azonban az asszonyok féltékenysége folytán épen vele nem találkozhat. Egy kiválóan szellemes vigjátékban mutatja be az Uránia ezt a történetet, mely a tegnapi bemutatón hosszas kacajra fakasztotta a nézőközönséget. Épen ily kedves a műsor többi száma is. 5

— Elmarad a soborsini ünnepegy. A július hó 5-ére hirdetett soborsini parkünnepégyt az országos gyászra tekintettel későbbi időre elhalasztották.

— Megrongált Kossuth-szobor. Békéscsabáról jelentik: A kondoroszi főtéren álló Kossuth-szobrot ma ismeretlen tettesek széttörték. A vizsgálat folyik.

— Orvosi hí. Dr. med. u. i. v. Tamásdán fogorvos több heti szabadságra indult. 3979

— Kiváló szép formájú tenniszcipők urak és hölgyek részére. Angol vászon sétacipők és a világhírű Chasalla Kneip-sandalok már megérkeztek Weinberger Janos kizárólagos cipőraktárába. 2271

— Szünidei festőtanfolyam nyílik meg július 1-én Balla Frigyes festőiskolájában Deák Ferenc-utca 40a) II. em. Jelentkezések délelőtt.

— Fejfájás elmulasztására legjobb egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerésztárában Arad, Boros Beni-tér. 14

— Harminc százalékot olcsóbb lett a gyermekoosi a Fischer Nagy Áruháza Gyári-raktárában Aradon, Szabadság-tér 12. szám alatt, ahol a legegészségesebb, legfinomabb és a legnagyobb választék található.

A Hohenberg-árvák öröksége.

— Ferenc Ferdinánd végrendelete. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bécs, július 1.

Tegnap délután bontották fel a főherceg hivataltban Ferenc Ferdinánd főherceg végrendeletét. A végrendelet 1907-ben készült. A főherceg végrendeletéhez számos pótlást fűzött, vitás jogi kérdésekre vonatkozólag, amelyek mind a főherceg vagyoni ügyeire vonatkoznak. A végrendelet szerint Hohenberg Zsófia hercegnő az általános örököse Ferenc Ferdinánd egész magánvagyonának. Minthogy azonban a sors ugy hozta magával, hogy a hercegnő nem élhette túl férjét, a főherceg gyermekei lépnek a hercegnő öröklési jogába.

A főherceg magánvagyonára, amelyet három gyermeke örökölt, aránylag nem nagy. Három nagyobb és két kisebb birtokból áll és pedig a nagyobbak: Konopist, Chlumetz és Blienbach, a kisebbik Arzetten, ahol a főherceg és neje fognak nyugodni és Lölling, Sankt-Veit mellett, Karinthiában.

Szakemberek becslése szerint a konopisti és a Chlumetzi birtok értéke együttvéve mintegy huszmillió korona. E birtokon kívül Ferenc Ferdinánd főhercegnek készpénz vagyona volt, amely az estei vagyon két olasz birtokának eladásából és részben a főhercegi vagyon tökéscsaporodásából származik.

A főherceg magánvagyonára vonatkozó rendelkezésekben részletes utasítások is vannak a vagyonnak a három gyermek Zsófia hercegnő, Miksa és Ernő herceg közt való felosztására nézve. E rendelkezések közül a legfontosabb az, hogy a főhercegi hagyatéknak legértékesebb uradalmait Konopistot és Chlumetz a legidősebb fiu, Miksa herceg örököli.

Ha már a főherceg gyermekeinek vagyonáról van szó, meg kell említeni azt is, hogy mind a három gyermek nagy összegre van biztosítva egy külföldi biztosító társaságnál. A végrendelet tartalmazza azt a rendelkezést is, hogy a főherceg legközelebbi férfi rokona, az új trónörökös Károly Ferenc József főherceg lesz az általános örököse az egész estei vagyonnak. Károly Ferenc József trónörökös fogja viselni tehát jövőre az estei előnevet és az estei címert is. Örökségét csak az V. Ferenc herceg nevének, Adelgunda főhercegnének biztosított nem valami nagy részesevés csökkenteni némileg.

A főherceg végrendelete végül több hagyományról intézkedik. Ezek között bizonyos pénzüsszöget hagy a szolgálomélyzetre. Jelentékeny az az összeg, amelyet a főherceg misedalapítványokra hagyományozott.

Végrendeleti végrehajtóvá Thun Ferenc herceget, a csehországi helytartót nevezi ki.

A végrendeletben semmiféle megjegyzés nincs, amely politikáról szólna és kizáróan magánjogi rendelkezéseket tartalmaz.

Habár a trónörökös végrendeletében rendkívül tárgyilagos, a hosszú okmányban mégis több mondat és fordulat van, amely bensőséges szerzetéről tanuszkodik felesége és gyermekei iránt.

ARADI KÖZLÖNY

1914. évi július 1-től új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlönyre.

Az Aradi Közlöny ma Magyarország legelterjedtebb, legértelmesebb és legkedveltebb vidéki napilapja. Hétköznaponként 16-20, vasárnap és ünnepnaponként 28-36 oldalon jelenik meg. Az Aradi Közlöny-t a közönség minden rétege olvassa, épen ezért egyben a legjobb hirdetői organum is.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:	
egy hónapra	2 K. — fill.
negyedévre	6 " — "
Vidéken:	
egy hónapra	2 K. 40 fill.
negyedévre	7 " — "

Minden legalább negyedéves előfizető, (akkor is, ha havonként fizet elő), továbbá, ki időközben lép vagy most lépett előfizetőink sorába, ajándékkul ingyen és bérmentve kapja

az Aradi Közlöny

Nagy Képes Naptárát az 1914. évre.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Mit lehet nyerni a mozifilmekből? Most publikálta mérlegét a híres Pathé-Freres cég, amelynek nevét mindenütt ismerik. A vállalat 30 millió frank alaptőke mellett 8.43 millió frank tiszta nyereséget ért el, amiből 15 frank osztalékot fizet az előző évi 13 frankkal szemben. A gazdasági válságot úgy látzik nem érezte meg a Pathé-cég.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

1914. július 1.

Készáru.

Amerika változatlan. Kereslet, kínálat gyenge, 5 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Katáridő.

	Déli sárlat	2 óras sárlat
Buza 1914. októberre	12.70 - 12.71	12.71 - 12.72
Buza 1915. áprilisra	12.89 - 2.90	12.91 - 12.92
Rozs 1914. októberre	9.19 - 9.20	9.21 - 9.22
Tengeri 1914. júliusra	7.40 - 7.41	7.34 - 7.35
Tengeri 1915. májusra	7.29 - 7.30	7.25 - 7.26
Lep 1914. októberre	7.59 - 7.59	7.57 - 7.58

Budapesti értéktőzsde (július 1.)

Oestrák hitel	600.75
Magyar hitel	776.75
4% koronajáradék	79.85
Oestrák-magyar államvasut	725.00
Felhalogbank	392.25
Lezámitolóbank	489.50
Saszi Bank	270.50
Magyar Bank	477.50
Kereskedelmi Bank	3586.00
Rimamurányi	614.00
Halgótárjani	681.00
Köszöni Vasut	574.00
Városi Villamos	310.50

Bécsi értéktőzsde (július 1.)

Oestrák hitel	600.00
Magyar hitel	776.00
Oestrák-magyar államv.	687.50
Déli vasut	83.25

A Temesvári Lloyd-társulat terményosarmokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona bírtékben.) 1914. júl. 1. Buza 75 kilogrammos 27.20-27.40, 85 kilogrammos 27.50-27.60, 77 kilogrammos 27.70-27.80, 78 kilogrammos 27.90-28.00. Rozs (prima) 21.40-21.50; (kősép) 20.80-20.90. Árpa (serfőző) ———, (akarmány) 13.40-13.60, Zab (prima) 13.20-13.30, (kősép) 12.20-12.40, Tengeri réz (magyar) ———, (román) réz 13.70-13.80, új 10.90-10.50. Ungonya 100 kgr. (fehér) 6.20-6.30, (rózsa) 7.00-7.10.

Felolvas szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYÁRI SZINHÁZ.

Csütörtök, 1914. július 2-án.

Varsányi Irén és Fülöp Irma vendégfellépésével:

Tündérlaki lányok.

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Heltay Jenő. Rendező: Szendrey Mihály.

SZEMELYEK:

A báró Bergné Boriska	Szendrey M. Fellnusné E. Varsányi I.	Mancs Sári Pázmán	Nógrády M. Fülöp Irma. Dellé Lajos.
-----------------------	--------------------------------------	-------------------	-------------------------------------

Kezdete este 8 órakor.

NYILTÉR.

Dr. Werner Sándor

a pesti Szt.-István kórház Röntgen-intézetének v. orvosa

Röntgen gyógyító- és vizsgáló-laboratoriuma

Kezelések: bőrbajoknál, idült eczéma, bőrrák, bőrgümőkör, stb., méhbajoknál, fehérvérűség, pajzsmirigy alképietelnél, rosszindulatú deganatoknál, stb.

Vizsgálatok: (átvilágítás és fotografozás) a tüdő, a szív, a gyomor és bél elváltozásánál. A csontok és ízületek elváltozásainak, a fogak kóros állapotainak röntgenképezése, stb.

Arad, Szabadság-tér 2. szám, II. em.

Óvás.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy a tőlem külön váltan élő feleségemnek hitelbe ne adjanak mert én azért felelősséget nem vállalok.

Ószentanna, 1914. június 30-án

Ifj. Lutz Márton.

MENETREND.

Arad-Nagyvárad.

Arad	1. 5.00	6.20	8.20	11.42	4.15	9.39	4.51
Csaba	6. 6.27	7.23	9.23	1.12	5.19	11.01	6.54
"	1. 6.49	8.19	11.40	1.38	5.56	1.47	1.47
Nagyvárad	6. 9.40	12.01	2.15	4. —	8.20	3.54	8.54

Nagyvárad-Arad

Nagyvárad	1. 6.00	8.01	10.10	1.15	4.40	7.52	1.14
Csaba	6. 8.12	11.08	12.37	4.34	7.22	11.04	8.26
"	1. 11.27	11.27	2.05	5.57	7.29	9.06	4.22
Arad	6. 12.32	12.32	3.11	6.59	9.03	10.09	5.57

A vastag számok a gyors-, a dült számok a motor-, a rendes számok a személyvonatokat jelzik.

Ó Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója.

Szabó Albert

ARAD, Andrassy-tér 16.

Városi és megyei telefon 239.

Megérkeztek a legjobb, legújabb kivitelű 6221

Jégszekrények.

Legolcsóbb és legnagyobb raktár

Üveg, porcellán, lámpa, mennyaszonnyi kelengye, nászajándék, konyhafelszerelés, vendéglői- és kávéházi berendezések.

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral	150
Borkészlet 1 palack 6 pohárral	140
Likorkészlet 1 palack 6 pohárral	1—
12 drb. vizes pohár csiszolt üveg	140
12 " boros pohár " " "	120
12 " likörös pohár " " "	120
1 felszolgáló állvány 6 tányérral	120
1 cukortartó " " "	40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély v. lapos	120

Porcellán edény, kárlsbádi gyártmány

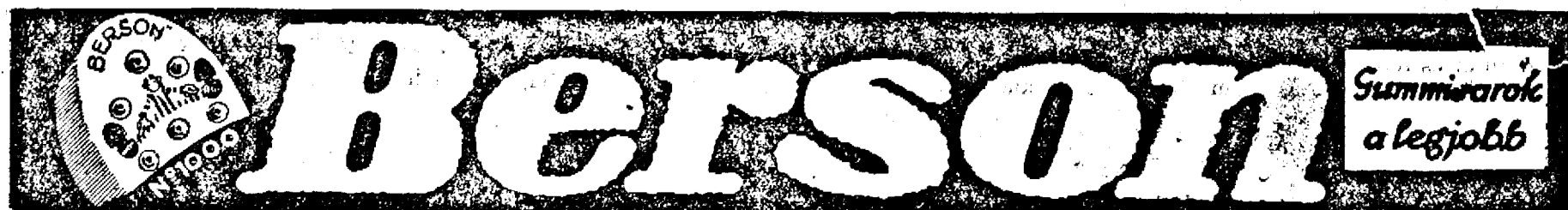
6 pár finom szines kávé- v. teacsésze	3.—
6 személyes kávé- vagy teás-készlet modern forma aranyozva és festve	7.50
6 személyes étkező-készlet 26 drb. csodaszép forma aranyozva és festve	14.50
1 remek szép angol mosdókészlet diszesen festve	9.—
1 legújabb divatu porcellán mosdókészlet aranyozva és diszesen festve	14.—
1 majolika tészta-tál 6. tányérral diszesen festve	3.—

Alpaca evőeszközök eredeti gyári árjegyzék szerint.

Nagy választék villany- és légszuszoszállókban. — Legjobb minőségű Wolfram izzólámpák.

Képkerekezések a legújabb kivitelben gyorsan készíttetnek.

Legnagyobb épület üvegezési vállalat.

Dr. Mann-Szanatorium

Arad, Kazinczy-utca 10. szám.

TELEFON SZÁM 532.

Megnyilik július 15-én.

A modern orvostudomány legszigorubb követelményeinek megfelelően berendezett gyógyintézet, mely fekvésénél fogva teljesen zajtalan, pormentes. Az összes betegszobák egy szép kertre nyílnak. Fedett és nyitott terrasse. Elsőrendű műtőterem, külön szülő-szoba, Röntgen-, vegyi- és mikroszkopial laboratorium.

Kezelő orvosát a beteg maga választja.

Allandó orvosi felügyelet. Mérsékelt árak. A szanatoriumba elme- és hevenyfertőző, továbbá chronikus betegségek folytán önmagukkal tehetetlenné vált betegek (sinylődők) kivételével bármilyen — gyógykezelést igénylő — beteg vétetik fel. Előjegyzések a fölvételre július elsőjétől. Felvilágosítással telefonon vagy levélileg készséggel szolgál

Dr. Mann Adolf.

A kisjenői főhercegi uradalom

mintegy 50 kat. holdnyi gyümölcsösének termése — **alma és szilva** —

eladó.

A termés letakarítása a vevő feladata. —

Ajánlatok az uradalmi felügyelőséghez Kisjenőre címezendők.

3924

689—1914.

Hirdetmény.

Alolított községi előljároság közhirre teszi, hogy Medgyesegyháza községben 20 339 K. 16 fillér költséggel tervezett orvosi lakás építése az 1384—1913. törvényhatósági határozattal engedélyeztetvén.

Ezen munkálat árlejtés utjáni kiadása 1914. évi július hó 14-én délelőtt 8 órakor fog Medgyesegyháza község tanácsstermében megtartatni, mely ideig a terv- és költségvetés hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthető.

Írásbeli ajánlatok zárt borítékban 5% bánompénzzel ellátva elfogadtatnak és a szóbeli árlejtés után fognak felbontatni.

Ajánlattevő ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy a terv- és költségvetés, valamint a feltételeket kötelező erejűnek elismeri.

Medgyesegyházán, 1914. évi június hó 27.

4028

Előljároság.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Arany, ezüst ékszerek, órák, drágakövek minden elfogadható árban üzlet megszűntetése végett kiárusítottak.

A berendezés olcsón eladó.

3017

Farkas Streicher J. Arad, Tököly-tér 1.

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. ::

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpaddalás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. ::

FOG- kövek eltávolítása, fogakfehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönbön Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfeleljek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. TELEFON: 10-11. SZÁM. 1025

A szépségápolás titka a használandó szépítő szerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse
Rozsnyay Serail crémje.

Mindezt kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely crém 1 korona

Szines arceporok!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszin, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatása.

Kapható: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Menetrend.

Arad—Brád.

Arad	Ind.	505	552	622	653	854	1153	1240	256	420	500	709
Ujszentanna			640				1238					
Pankota		631										
Borossebes												
Honczlő	érk.	411				1247						
Brád	érk.	655		1138	218			741	911		707	1000

Brád—Arad.

Brád	Ind.		403	730	936	137	430
Honczlő		325		556			
Borossebes							
Pankota							
Ujszentanna		602				1010	715
Arad	érk.	652	727	1034	848	131	815

Ujszentanna—Kétegyháza.

Ujszentanna	Ind.	643	942	1242	857	606	809
Kétegyháza	érk.	815	1111	224	541	747	952

Kétegyháza—Ujszentanna.

Kétegyháza	Ind.	405	538	750	1047	301	624
Ujszentanna	érk.	554	725	923	1283	443	753

Borossebes—Menyházafürdő.

Borossebes	Ind.	1018	csak ünnep- és vasárnap	1245	naponta	640
Menyházafürdő	érk.	1133	VI/1—VIII/31-ig	152	VI/1—VIII/31-ig	747

Menyházafürdő—Borossebes.

Menyházafürdő	Ind.	naponta	512	225	csak ünnep- és vasárnap	524
Borossebes	érk.	VI/1—VIII/31-ig	615	350	VI/1—VIII/31-ig	630

A vastag számok a gyorsmotor-, a rendes számok a motoros-, a dült számok a személyvonatokat jelzik.

Szabómunkások.

4 ember sacó, felöltő és télikabát angol munkára, 6 ember zsinóros vegyes magyar munkára, 1 ember dizruhák sujtásosában jártas magyar munkára, 1 ember címódák és reverendák készítésére, 2 ember szalon angol munkára, 2 ember nadrág és mellény munkára, 6 ember vegyes papi munkára, állandó éves munkákra szerződtek. Szabáshoz értők, volt kisiparosok előnyben részesülnek. Több fiu tanulónak felvétetik.

IFJ. SZÁNTÓ JÓZSEF

3970 Iférfi szabó cégnél.

Hódmező-Vásárhelyen.

Uj, biztosan ható patkányirtó szer!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni patkány- és más kártékony állatok irtására feltalált és biztosan ható irtószeremre.

Szerem feltétlenül biztos hatású és kérem erről egy próbacsomag által meggyőződni.

Egy próbacsomag ára, mely 25 patkány kiirtására elegendő egy korona.

Vidéki megrendeléseket azonnal eszközölöm. A patkányirtást kívánatra személyesen végzem.

Ugyancsak kapható poloska- és svábbogár irtószer is.

Uhereczky Géza

kárpitos Arad, Lázár Vilmos-utca (Avarfy-ház.) 8777

Költözők

figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 3861

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc utca 42. sz.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tára.

Gyermek kocsik

nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű- és játéktáru üzletében 1861

Arad, Szabadság-tér 21.

Van szerencsénk értesíteni, hogy **HELACIT** elnevezés alatt egy új készítményt hozunk forgalomba, mely a bőratkát (mitesser) van hivatva gyorsan és sikeresen elmulasztani.

A **HELACIT** különösen ajánlatos zsíros, fényes, izzadó arc bőrű egyéneknek, de használhatja bárki is estély, séta stb. előtt.

A **HELACIT**-ből keveset gyapottra vagy rongyra öntünk és azzal arcunkat letöröljük.

Mindenkit meg fog lepni az a csodás hatás, amelyet a **HELACIT** azon percben előidéz. Az arc olyan lesz, mintha valami lehelet finomságu harmattal (a gyümölcs hamvához hasonló) volna bevonva.

Atkák pár napi használat után elmúlnak.

Ára 1 korona.

Dr. Földes és Hehs

pipere szappan- és vegyszeti gyára Aradon.

Kapható:

Földes Kelemen és Hehs Vilmos

gyógyszertárában.

1224

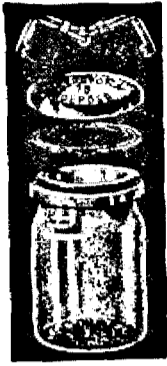
Kolozsi só-s-gyógyfürdő.

Fürdőidény május 21—szeptember 13.

Vasuti állomás: Kolozs-kolozskara.
Posta- és táviradhivatal, Helyi. 8188

Erdély legtömörőbb sósfürdője, teljesen újjáépítve. Hideg tükörfürdő kabinnal, beton támfalal, külön női és férfi osztály, meleg társasfürdő, kal és inhalatoriummal, kényelmes kádfürdők. A fürdőtelepen 80 ká berendezett szoba, magán házaknál mintegy 80 szoba. Az elő- és utóidén 20 ig és augusztus 20-tól szeptember 18-ig a lakásnál 80% kedvezmény. Kolozskara vasuti állomástól olcsó kocsiközlekedés. A telepen jöhrű bitűnő erdélyi borokkal. Kellemes üdülő és gyógyhely, olcsó és kellemes hely. Prospektust küld, valamint mindennemű felvilágosítást készség, hely. **a gyógyfürdő igazgatósa**

150 vetkező-
gőzkamarák-
nyelelemmel
yben junius
A kolozs-
vendéglő,
kiránduló-
gel nyújt

Ultrareform háztar-
tási patent befőtes
üvegek és gőz-
fazekak eredeti
gyári árban kap-
hatók. 8978

Fischer Mór
ARAD,
Andrássy-tér 25.
Telefon 588.

Dearling for Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vat-
tával.
Mindem dobozban 120 darab.

Ujdonság!

Kapható:

ARADON
a különlegességi dohány-
töszdében.

Keresse fel ön is Gara Miklós

saját műhelyében készült

férfi-, női- és gyer- mekcipő-üzletét

a Hunyadi- (volt Fekete kutya)-
utca 3. szám alatt levő házban,
ahol allardó nagy választék van
a legjobb minőségű bőrből készült
szines cipőből. — Javítások és
megrendelések szintén pontosan
készítetnek. Szíves pártfogást kér:

Gara Miklós, Hunyadi-utca 3.

Kalmár József villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz.
Telefon 242. Telefon 247.

Ajánlja

költözködők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket,
villanyos csengő- és telefon be-
rendezéseket a minden e szak-
mába vágó munkát. Pontos és
gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fő-
szedényeket, villanyos vasalókat
villanyos hajszűtő vasakat, Wolfgram
lámpákat és mindennemű villa-
nyos cikkeket. 481

Figyelem a címre! Nem összetéveszteni!!

Ha kerékpárt vagy jó varró-
gépet akar venni látogasson meg,
ahol könnyen meggyőződhet, hogy
nálam csakis a legjobb gyárt-
mányu gépek kaphatók feltűnő
olcsó árakban, esetleg ked-
vező részletfizetés mellett is
Javítások legszakoskerűbben,
jutsnyosan elkészítetnek. —
Mérlegjavításokat állami bítelesít-
téssel vállalok. Sírácsoakat olcsón
készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond

lakatos, műszerész és mérlegkészítő

Arad, Boros Beni-tér 2. sz.

Telefon 370. 1923

1998—1914. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Fischer Mózes végrehajtónak
Vencsey Angelina végrehajtást
szenvedő ellen indított végrehajtási
ügyében a telekkönyvi hatóság a
végrehajtási árverést 615 hatszáz-
tizenöt korona tőkekövetelés és
járulékal behajtása végett az ujaradi
kir. járásbírósaág területén levő
Temesnagyfalu községben fekvő s
a temesnagyalui 197. számú
tjkyben A I. 2. sorsszám 1408.,
409/b. hrszám alatt felvett ingat-
lanra 1101 korona 10 fillér kikiáltá-
si árban a C 7., 8. sorsz. alatt
bekebelezett szolgálmi jcg fentar-
tása nélküli, elrendelte az árverést
1914. évi július hó 15-ik napjának
d. e. 9 órakor a Temesnagyalu
községházánál fogják megtartani.
Az árverés alá kerülő ingatlan

a kikiáltási árnál alacsonyabb áron
nem adható el.

Az árverési szándékozók köte-
lesek a kikiáltási ár 10% át kész
pénzben vagy az 1881 LX. t. c.
42. § ában meghatározott árfolyam-
mal számított ovadékképes értékpapírosban a kiküldötténei letenni
hogy a bánatpénznek előleges bíról
letébe helyezesérőli kiállított letéti
elismervényt a kiküldöttnek át
adni és az árverési feltételeket alá
írni (1881. LX. t. c. 147., 150., 170.
§§ 1908. XL. t. c. 21. §)

Az aki a kikiáltási árnál mag-
gasabb ígéreret tett, ha többet ígérni
senki sem akar, köteles nyomban a
kikiáltási ár százaléka szerint
megállapított bánatpénst az általa
ígért ár ugyanannyi százalékáig
kiegészíteni (1908. XLI. 25. §)

Ujarad, 1914. évi június hó
8 ik napján.

Dr. Herbeck s. k.

404. Jegyző.

Értesítem

a nagyérdemű közönséget, hogy a
mai naptól fogva úletemben a
hurokat a következő árakban áru-
sítom:

Sertéshus:

- Karaj kilója 180 K.
- Főlsár, comb 160 K.
- Tarja, lapocka, oldalas . 152 K.
- Zsir és háj 152 K.
- Zsir szalona 140 K.
- Kolbász friss 180 K.

Szíves pártfogást kér

Varga Kálmán

hentes, Tökoly tér 7. szám.

Figyelmeztetés!

Miután az

„Aradi Ibolya Crème“-met

utóbbi időben utánozták, hogy a nagyérdemű
hölgyközönséget a félrevezetéstől megóvjam, az

„Ibolya Crème“

elnevezéshez a „DORÉ“ szót is csatoltam. —
Saját érdekében tessék csakis oly Ibolya
Crémet vásárolni, melyen az

„Ibolya Doré Crème“

felírás látható. Ára 1 tégelynek
1 korona. Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában Arad, Andrássy-tér 22. sz.

továbbá Berger Gyula, Földes Kelemen, Hehs Vilmos, Kárpáti János, Ring
Lajos és Vojtek Kálmán urak gyógyszertárában, valamint Vojtek és Weisz,
Hansu Nestor és Török Andor és Társa urak drogériájában. 10

A körösbökenyi kir járásbli
mint telekkönyvi hatóság

2052 -1914. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Dr. Éles Béla aradi ügyvéd
végrehajtónak Strifler Adám
zarándhódosi lakos végrehajtást
szenvedő ellen indított végrehajtási
ügyében a telekkönyvi hatóság
a végrehajtási árverést 88 kor. 60
fill. tőkekövetelés és jár behajtása
végett a körösbökenyi kir. járás-
bírósaág területén levő Zarándhódos
községben fekvő s a zarándhódosi
191 sz. tjkyben A I. 1. 2. 5. sor.
(49 50/7) 886/258. 259. stb. 809/b.
hrsz. ingatlanból Strifler Adámot
illető rész 147 kor. az ottani 188.
sz. tjkyben A I. 1. 2. 5. sor.
(49. 50/b.) (258. 259.) b) 38.)
809/b/32, felerész 501 kor. A 192
számú tjkyben A I. 2. 5. sor.
837/855., 356. és 809/b. 36. hrsz.
egész ingatlan 148 kor. mint ezen-
nel megállapított kikiáltási árban
elrendelte.

Az árverés az 1914. évi július
hó 31. napján d. e. 10 órakor a
Zarándhódos községházánál fogják
megtartatni.

Az árverés alá kerülő ingatlan
a kikiáltási ár kétharmadánál ala-
acsonyabb áron nem adható el.

Árverelni szándékozók kötele-
sek bánatpénzül a kikiáltási ár
10 százalékat készpénzben vagy
az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában
meghatározott árfolyammal szá-
mitott ovadékképes értékpapíros-
ban a kiküldötténei letenni,
hogy a bánatpénznek előleges bíról
letébe helyezesérőli kiállított letéti
elismervényt a kiküldöttnek át-
adni és az árverési feltételeket
aláírni. (1881. évi LX. t. c. 147,
150, 170. §§. 1908. XL. t. c. 21. §.)
Az aki az ingatlanért a kikiáltá-
si árnál magasabb ígéreret tett,
ha többet ígérni senki sem
akar, köteles nyomban a kikiáltá-
si ár százaléka szerint megállá-
pított bánatpénst az általa ígért
ár ugyanannyi százalékáig kiegé-
szíteni. 1908. XLI. 25. §.

Kbökeny 1914. évi április hó
21. napján.

Zamaroczy s. k.

4951 kir. jbró.

Lengyel Gyula,

műlakatos,
épület és vasszerkezeti műhelye

ARAD,

Deák Ferencz-utca 38,

Tanulók felvétetnek. 3844

Apró hirdetések.

Az Aradi Közlöny mindennap eljut számtalan városba, faluba és pusztába, tehát sok embernek kerül a kezébe. Minden embernek lehet naponta valamit eladásra kínálni, vagy megvételre keresni az Aradi Közlöny apróhirdetéseivel (pl. munkát, árut, szolgáltatást.) Az eredmény biztos.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó ajánlások, ahol a hirdetés mellett „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

Minden hölgynek díszes és ékessége a szép és egészséges úde arc, mely ma már egyedül csak a Magda-Cremmel érhető el. Kapható a Központi Drogeriában. 2012

OKTATÁS.

Gimnázium
javító vizsgáira sikeresen előkészítetek. Levelket kérem „Érettségizett” jellegre a kiadóba. 4629

Javító vizsgálatra
előkészítetek I-V. gimnáziumi tanulókat. Cím a kiadóhivatalban 4048

Javító
és különböző vizsgálatokra jutányosan előkészít okleveles tanító. Cím a kiadóhivatalban. 4059

Javítóvizsgálatra
előkészít polgári iskolai tanárjelölt olcsó díjazásért. Cím a kiadóban. 4052

ALKALMAZÁST KERES.

Fűszer, csemege
és rövidáru szakmában teljesen jártas 24 éves Izraelita vallású fiatal ember augusztus havi belépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3969

Gyermektelen
fiatal házaspár házmesternek ajánlik esetleg lakásért takarítást elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 4080

INGATLAN.

Eladó
új ház a Szabadság-térhez közel elsőrendű 3 szobás lakással. Cím a kiadóban. 4007

Damjanich-utca 18. számú
ház szabadkézből és Fűrj-utca 3. számú ház eladó. Bővebbet Papp fodrász üzletében, Huayadi-utca 2. 4057

Barackán
1 holdas természetű, kőnával az állomás közelében eladó. Cím Kovács, Hajó u 30. 4050

Eladó
egy jól jövendős adómentes bérház a Ferenc-tér szomszédságában, elköltözés miatt, minden elfogadható áron. Cím a kiadóban. 4058

ÜZLETEK.

Vidéken
vegyeskereskedés, trafik joggal, korl. italméréssel, házzal együtt, betegség miatt kedvező feltételek mellett azonnal átadó. Cím a kiadóban. 3951

Jóforgalmu
vegyeskereskedés trafik és italmérési engedéllyel, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4049

Jómenetű vendéglő,
házzal együtt eladó, setleg hasznosbérbe kiadó. Cím a kiadóban. 4056

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó
2 szobás utcai lakás, fürdőszoba, villanyvilágítással és egy 1 szobás utcai lakás esetleg fürdőszobával, garson lakásnak augusztus 1-re. Kiss Ernő-u 4 sz. 3923

2 szobás
utcai lakás, 2 szobas udvari lakás augusztusra kiadó, Közép-utca 13. 3948

Kiadó lakás.
Legmodernebb berendezéssel egy 5 szobás lakás, mely áll 3 utcai és 2 udvari szobából és a szükséges melléképítményekkel azonnalra kiadó. Ertekezhetni Petőfi-utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél. 2005

3-4 és 5 szobás lakások
minden hozzátartozó kényelmes melléképítményekkel, irodának is alkalmas, azonnalra kiadó Hasszinger-utca 5. Ugyanott több pince raktárnak kiadó. 5766

Két 2 szobás
udvari lakás egyik előszobával Tökölly-tér 4 szám alatt kiadó. 2829

Az Andrassy-téren
az első emeleten, a főter kellő közepén, egy utcai lakás avonnalra, vagy augusztus hó 1-re kiadó Bővebbet a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hat db. Virág illatu szappan
teljesen lugmentes, különböző illatokban 95 fillér. Kapható a Központi Drogeriában. 2201

Próbálja meg
a Palermó pörkölt kávét, amelynél jobb kávé nem létezik, iso. aromája páratlan. Napon a friss pörkölt! Dürr Gusztáv fűszer- és kávénagykereskedés Aradon, a városnával szemben. 3577

Garantált
Aussigl részgáltez kapható, R3th József Arad, Eszter-utca 3. Telefon 63. 4053

Ponny kocsi
és számszám 1 és 2 lóra használt, de jó karban olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3951

Legjobb fertőtlenítő szappan
a Szent Imre szappan, különösen ajánlható oly egyéneknek, kik idegenekkel érintkezésük folytán fertőzéseknek vannak kitéve. A Szent Imre szappan bactericid hatását több vizsgálat igazolja, antisepticus hatása felülmulthatatlan. Ára 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad. Kapható Földes K. és Hehs V. gyógyszer-tárában. 1224

Biliárd-asztal
jó karban, mindenféle kávéházi tárgyak s edények eladók. Erzsébet-körut 8. szám, I. em. 4035

Használt
malom berendezés megvételre kerestetik. Ajánlatok Ifj. Kállay Nándor építész, Arad, címre küldendők. 4038

Legjobb lugmentes
arc- és kézmosó a Hygea szappan 40 fillér, Lanolin szappan 50 fill. Mindkét szappan tiszta növényi szilárdokból készült, lugmentes, a legfinnyásabb arca hölgyek és gyermekek, csecsemők mosására legalkalmasabb. Legtartósabb, legfinomabb és legnatásosabb fürdőszappan az Angol fürdőszappan, óriási darab 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad. Földes gyógyszer-tára Batthyány u. 1224

Alkalmi vétel!
20 lóerős benzin magánjáró, 8-as Hoffher és Schrantz szekrény, 2 éves. Elevator, 3 águ eke, löhoredő és sziták eladók. Bővebbet Hoffmann Sándor Andrassy-tér 20. 3927

KÜLÖNFÉLE.

Kárpáti fenyőerdő illat
a legjobb minőségben a Központi Drogeriában szereshető be. 2201

Istálló
hat lóra kiadó, Dangl fatelep. 4036

Szörmek, ruhaneműek,
szőnyegek megóvására ajánlunk molykeveréket 20 és 40 filleres csomagokban, legfinomabb resublimált Naftalint, kiló 1 korona. Terpentin olajat, kiló 2 korona. Pachsull levelet, kiló 3 korona. Rovarport szoró dobozokban 20 fillér, bádog dobozokban 30 és 60 fillér. Légy irtó szereket, légyfogókat, Zacherlint, síb Földes gyógyszer-tár Deák Ferenc-utca. Hehs gyógyszer-tár Batthyány-utca. 1224

Ezerjófű
gyomor elixir. Emésztési zavarok, étvágytalanság, felhűvődés, gyomorégés, emélgés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörccsök, székrekedés, bélrenyhesség, bélférges (gliszták) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona. Raktárak Hehs Vilmos gyógyszer-tára Aradon, Batthyány-utca és gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára Aradon, Deák Ferenc-utca. 5180

India fogoseppék
a legmakacsabb fogfájást szonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gy. szertára és vegyszertár laboratóriuma Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában.

Mindenki azt mondja már; hogy **szeplők, májfoltok** és minden arctisztálanságok eltüntetésére legjobb az eredeti **Kárpáti-féle** Benzoe tejrème ára 1 korona. Benzoe tejszappan ára 70 fillér.

Főraktár: 4675
KÁRPÁTI JÁNOS
gyógyszertára
ARAD, BOROS BÁNYA-TÉR.

Gummi kabátok

a legjobb anyagból . 17-50 K

Mészáros

és hentes kabátok

méret után és monogrammal ellátva 4-60 és 5 K

cipők

minden áron

Korányi

cipő- és ruhaáruháza, Bohus-palotában. 3031-V

129-1914. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1913. évi 23182. száma végzése következtében Dr. Kozma Antal ügyvéd által képviselt Borosbeszédvidéki önszegélyző egyesület javára 40 kor. jár. erejéig 1914. évi január hó 16 án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felü foglalt és 1590 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szóna, felülepítványok, lovak, kocsik nyilvános árverésen eladotnak

Mely árverésnek a kőbényi kir. járásbíróság 1913. évi V. 1316/2. számu végzése folytán 140 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi augusztus hó 14. napjától járó 6% kamatai, 1/3% vétődíj és díjazás összesen 89 kor 25 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Harmalmáson, adószék lakásán leendő megtartására 1914. évi július hó 4-ik napjának d. u. 1/4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felü foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elre leltetik. Kelt Kőbörbökény, 1914. évi június hó 15. napján. 4055
Walder Izó, kir. bír. végrehajtó.

Szolid kiszolgálás!

Szigoruan szabott árak!

SZÁNTÓ MÓR ÉS TÁRSA

Telefon
421.
szám.

férfi-, fiu- és gyermek-ruhatelepe

ARAD,

Színház-épület földszint és emelet

Telefon
421.
szám.

A bekövetkezendő nyári és fürdő-idény alkalmából ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat, u. m.: 3309

Férfiak részére:

„Diadal“ vászon öltöny K 10.—	Nyers selyem legfinomabb kivitelben K 36.—
Valódi szepességi vászon öltöny ... K 15.—	Lüsster mellény fekete és szürke K 4.—
Valódi Ujszegedi lenvászon öltöny K 20.—	Irodai kabát „Darányi“ forma ... K 6.—
Egyszínű drap nyers selyem öltöny K 20.—	„Lawn Tennis“ nadrág crém és csikos K 12.—
Egyszínű sötét szürke „Bourette“ öltöny K 18.—	Angol piccé mellény fehér és mintázott K 6.—
Fehér vászon tengerparti öltöny ... K 22.—	Por köpenyeg drap és sötét szürke K 10.—
Lüsster kabát kék, fekete és szürke K 10.—	Zápor köpenyeg gummi szövetből... K 20.—
„Eponzs“ öltöny kitűnő mosó ... K 32.—	Vászon-nadrág tisztak és önkéntes urak részére 5.—

Fiúk részére: 9. évtől 14-ig:

Valódi szepességi vászon öltöny ... K 10.—	Lüsster kabát kék és szürke ... K 6.—
S. szürke „Diadal“... .. K 7.—	Vászon nadrág fehér és mintázott K 2.50
Lüsster öltöny kék és szürke ... K 17.—	

Gyermekek részére: 3. évtől 11-ig:

Lüsster Matróz cost. kék szürke és drap K 10.—	Vászon nadrágok kitűnő mosó ... K 2.—
Lüsster Matróz angol kék és szürke dufla gallér K 17.—	Csikos mosó costum K 4.—
	V. „Rózsahegy“ vászon costum ... K 6.—
	Angol Matróz fehér és kék csikos K 8.—

Főtisztelendő urak részére:

Papi felöltő fekete lüssterből ... K 24.—	Papi öltöny s. sz. Bésch kang. ... K 47.—
Papi felöltő fekete pervien posztó... K 46.—	Papi reverenda kitűnő szabás ... K 40.—

Kocsisok és inasok részére:

Csikos vászon mellény kitűnő mosó K 8.—	Kalapok kocsisok részére ... ' ... K 5.—
Csikos vászon öltöny kitűnő mosó K 10.—	Dolmány öltöny kék és zöld színben gazdagon zsinórozva K 48.—
Vadász öltöny zöld posztó gallérral ezüst váll-zsinórral K 48.—	Dolmány-öltöny szürke mosó vászon gazdagon zsinórozva K 20.—
„Gromm“ öltöny finom kék trico posztóból K 32.—	Szürök piros és kék diszitással Lóden posztó K 30.—
Sz. mosó öltöny kék vászon gallérral és ujja hajtokával K 10.—	Piros posztó-mellény K 12.—

Mérték szerinti rendeléseket honi és külföldi szövetekből saját műhelyünkben kitűnő szabásaink és elsőrangú munkaerők állanak rendelkezésünkre, miért is a legkényesebb ízléseknek is teljesen megfelelnünk.

NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉKET úgy polgári mint livre-ruhákra díjmentesen küld a cég.